

TURISMENS ØKONOMISKE BETYDNING 2020

Turismens økonomiske betydning i Danmark 2020

Udgivet af: VisitDenmark
Juli 2022

Adresse:

Islands Brygge 43, 3.
2300 København S
Tlf.: +45 3288 9900

Forfattere:

Martin Fønnesbech-Sandberg
Seniorøkonom
E-mail: mfs@visitdenmark.com

Julie Runge Jørgensen
Økonom
E-mail: juljor@visitdenmark.com

Billeder:
Denmarks Media Center

Fotografer:

Forside: Jonas Togo
Side 4: Michael Maagaard
Side 6: Daniel Villadsen
Side 9: Rolands Varsbergs
Side 21: Michael Maagaard
Side 32: Nicolas Jægergaard
Side 35: Mads Tolstrup
Side 44: Daniel Villadsen

Indholdsfortegnelse

Om rapporten	5
Rapportens struktur.....	5
Definition af turisme.....	5
Sammenfatning	7
1. Turismeforbrug og corona-pandemiens indvirken	10
1.1 Turismeforbrugets størrelse i dansk økonomi	10
1.2 Turismeforbrug fordelt på nationalitet og formål	12
1.3 Turismeforbrug efter overnatningsform og turismetype	14
1.4 Turismeforbrug fordelt på produkter	16
1.5 Turismeandele for forskellige produktkategorier	17
1.6 Turismeforbrug i kommunerne	18
2. Turismens samfundsøkonomiske betydning	22
2.1 Turismens afledte samfundsøkonomiske effekter	22
2.2 Bruttoværditilvækst	23
2.3 Beskæftigelse	25
2.4 Skatteindtægter	30
2.5 Turismens effekter og andele 2019 og 2020	31
3. Investeringer i turismen	33
3.1 Langsigtet udvikling i turismens nettokapitalapparat	34
4. Bag om rapporten	36
4.1 Beregning af turismeforbrug	36
4.2 Beskrivelse af turismesatellitregnskabet	38
4.3 Ændringer i data og metode siden sidste rapport	40
4.4 Usikkerhed i turismeøkonomiske beregninger	41
4.5 Beregning af afledte effekter i LINE-modellen	42
Appendiks	45
Appendiks 1. Turismeforbrug i kommunerne.....	45
Appendiks 2. Turismens forretningsområder.....	50
Appendiks 3. Samlede antal overnatninger 2020 (1.000)	51
Appendiks 4. Turisternes opholdslængder 2020 (gennemsnitlige antal overnatninger).....	52
Appendiks 5. Antal ankomster 2020 (1.000).....	53
Appendiks 6. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer)	54
Appendiks 7. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet)	55
Appendiks 8. Gruppetdøgnforbrug (kr., afrundet).....	55
Appendiks 9. Opholdsforbrug pr. gruppe (kr., afrundet)	55
Appendiks 10. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele).....	56
Appendiks 11. Officielle TSA-tabeller	57
Appendiks 12. Kilder til overnatninger	65
Appendiks 13. Kilder til døgnforbrug	66
Appendiks 14. Turismebrancher og -produktafgrænsninger	67
Appendiks 15. Turismens direkte værditilvækst ift. branchers værditilvækst	71
Referencer	73

OM RAPPORTEN

Om rapporten

Denne rapport belyser turismens økonomiske betydning i Danmark i 2020. For perspektivering henvises der enkelte steder til 2019 og 2021. Alle forbrugstal er angivet i årets priser.

Rapporten analyserer turisternes samlede forbrug i Danmark og ser på, hvordan dette forbrug skabes.

- *Hvor meget bidrager forskellige typer af turisme økonomisk til forbruget i Danmark?*
- *Hvor meget bruger turister fra forskellige markeder i Danmark?*
- *Hvilke produkter køber turisterne i Danmark?*
- *Hvor meget bruger turisterne i forskellige områder af landet?*

Turismens samfundsøkonomiske betydning for beskæftigelse, værditilvækst og skatteprovenu dokumenteres. Rapporten ser også på, hvordan de samfundsøkonomiske effekter fordeler sig på brancher.

Rapportens analyser følger de internationale standarder for et turismesatellitregnskab (TSA). Termen satellitregnskab er udviklet af FN og måler størrelsen af økonomiske sektorer, der ikke er defineret som industrier i nationalregnskabet. Turisme går således på tværs af brancher, idet man følger turisternes køb af varer og tjenester inden for forskellige produkttyper sammenholdt med udbuddet.

Den regionale, makroøkonomiske ligevægtsmodel, LINE, drevet af Center for Regional- og Turissemforskning (CRT), anvendes til beregning af de samfundsmæssige effekter.

Rapportens struktur

Kapital 1 omhandler turismeforbruget. Kapitel 2 ser på de samfundsøkonomiske effekter af turisternes forbrug. Kapitel 3 ser på investeringer i turismen. Kapitel 4 dokumenterer data og metode. Bagerst i rapporten findes appendiks med nøgletal for turisternes overnatninger, døgnforbrug, ankomster mv. samt standardtabeller i turismesatellitregnskabet.

Definition af turisme

Denne rapport følger den officielle, internationale definition af turisme,¹ som lyder:

"Turister er en delmængde af rejsende, for hvem rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet."

Definitionen betyder, at turisme i denne rapport defineres og opgøres bredere, end man normalt finder i de officielle statistikker. Rapporten medtager således turisme, der normalt ikke indgår i f.eks. Danmarks Statistiks overnatningsstatistikker. Det drejer sig om bl.a. turisme på små overnatningssteder, krydstogt-turisme, endagsturisme, besøg hos familie og venner, turisme i lejede helårsboliger samt brug af eget eller lånt feriehus.

---

¹ https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_80rev1e.pdf

© Daniel Villadsen

SAMMENFATNING

Sammenfatning

Turisternes forbrug i Danmark

- 2020 blev på mange måder et specielt år for dansk turisme i skyggen af corona-pandemien. Turismeerhvervet var særlig hårdt ramt, da rejsende og virksomheder store dele af året var underlagt restriktioner.
- Turisternes forbrug i Danmark var 103,7 mia. kr. i 2020. Dette var et fald på 35,4 mia. kr. fra 139,2 mia. kr. 2019. Det estimeres, at turisterne brugte 115,8 mia. kr. i 2021, altså 12,1 mia. kr. mere end i 2020, men 23,4 mia. kr. fra niveauet i 2019.
- Det udenlandske turismeforbrug blev mere end halveret fra 2019 til 2020. Udenlandske turister brugte 27,0 mia. kr. i 2020 og bidrog således med 26 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark mod normalt, dvs. i 2019, 44 pct.
- Især turismeforbrug fra nordmænd, tyskere, svenskere og amerikanere faldt i absolutte tal fra 2019 til 2020.
- De udenlandske turisternes forbrug svarede til 2,1 pct. af Danmarks samlede eksportindtægter i 2020 mod 4,5 pct. i 2019.
- Ferieturister stod for 79 pct. af det samlede turismeforbrug og forretningsrejsende for 21 pct. i 2020. Til sammenligning stod forretningsrejsende for 25 pct. af det samlede turismeforbrug i 2019.
- De kommercielle overnatningsformer udgjorde 53 pct. af turismeforbruget i 2020 mod 61 pct. i 2019.
- De største kommercielle overnatningsformer var hoteller og feriehuse. Hotelgæster brugte i 2020, 21,1 mia. kr. (20 pct. af det samlede turismeforbrug), mens gæster i lejede feriehuse brugte 18,9 mia. kr. (18 pct.). Hotelgæsters forbrug faldt således 22,2 mia. kr. fra 2019, altså en halvering, mens feriehusgæster brugte 0,6 mia. kr. mindre.
- For den ikke-kommercielle turisme var endagsbesøg med ferie som formål den største turismeform med et bidrag på 18,5 mia. kr. i 2020, hvilket er en tilbagegang fra 23,1 mia. kr. i 2019. Også endagsforretningsrejser gik tilbage 2019-2020.
- Til gengæld betød de mange danskere, der holdte ferie hjemme, at turismeforbruget i forbindelse med ophold i eget og lånt feriehus steg kraftig fra 7,0 mia. kr. i 2019 til 11,6 mia. kr. i 2020.
- Turismeprodukter udgjorde 50,1 mia. kr. af turisternes forbrug i 2020 svarende til 48 pct. På trods af en tilbagegang på 22,8 mia. kr. i 2019-2020 udgør transport, restaurantbesøg og overnatning stadig størstedelen turismeprodukterne.
- Ud over de typiske turismeprodukter brugte turisterne i 2020, 36,3 mia. kr. på detailhandel og 17,4 mia. kr. på andre produkter.

Turismen i kommuner

- På trods af store fald i perioden 2019-2020 var København og Aarhus stadig de to største turismekommuner målt på turismeforbrug i 2020.
- På top-10-listen finder man også kommuner med nogle af landets største kystdestinationer, herunder vestkystkommunerne Varde og Ringkøbing-Skjern på plads 3 og 4.
- Med en turismeandel på lidt over 29 pct. i 2020 var Fanø den kommune, hvor turismen fyldte relativt mest af den samlede økonomi.
- På top-10-listen over højeste turismeandele findes en del ø-kommuner, bl.a. Læsø og Bornholm.

Turismens samfundsøkonomiske betydning

- Turismen havde i 2020 en samlet beskæftigelseseffekt på 128.500 fuldtidsjob, hvilket skal ses i relation til 174.700 i 2019, der var et mere normalt år for turismen.
- En mio. kr. i turismeforbrug skabte i gennemsnit 1,24 job i 2020 mod 1,25 i 2019.
- Turismens samlede jobeffekt svarede i 2020 til 4,3 pct. af den samlede beskæftigelse i Danmark, hvilket er et fald fra 5,8 pct. i 2019.
- Turismens samlede effekt på værditilvæksten var i 2020, 54,4 mia. kr. sammenlignet med 86,1 mia. kr. i 2019.
- En mio. kr. i turismeforbrug skabte en værditilvækst på 0,52 mio. kr. i 2020 og 0,62 mio. kr. i 2019.
- Turismen stod i 2020 for 2,7 pct. af Danmarks samlede værditilvækst mod 4,3 pct. i 2019.
- Turismens samlede effekt på skatteprovenuet i 2020 var 40,3 mia. kr., svarende til 4,4 pct. af det samlede skatteprovenu. I 2019 var turismeeffekten på offentlige provenuer 56,6 mia. kr. eller 6,2 pct.
- En mio. kr. i turismeforbrug skabte i 2020 et skatteprovenu på 0,39 mio. kr. og tilsvarende 0,41 mio. kr. i 2019.

Ændringer i forhold til sidste års rapport

Denne rapport afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2019, udgivet i 2021. Fokus i rapporten er på turismeforbruget 2020, der på mange måder var et specielt år i skyggen af corona-pandemien. Pga. enkelte dataændringer er 2019 revideret og flere steder rapporteret som sammenligningsår inden corona-pandemien. Omkring turismeforbruget 2020 er der foretaget nedenstående ændringer, som er beskrevet i detaljer i kapitel 4, afsnit 3:

- **Corona-pandemien har haft en stor effekt på turismen og dataindsamlingen**

Udover at have ramt turismen hårdt har corona-pandemien også påvirket dataindsamlingen og udfordret de normale praksisser omkring udregning af turismeforbrug.

Der er ikke samlet data ind for de fleste af kilderne til ikke-kommerciel turisme, dvs. turisme uden betalt overnatning, i 2020. Derfor er der foretaget en række antagelser. B.l.a. er det antaget, at udviklingen i udenlandske overnatninger hos familie/venner og endagsbesøg har fulgt udviklingen i kommerciel turisme 2019-2020, mens udviklingen i indenlandske overnatninger i eget og lånt feriehus har fulgt udviklingen i lejet feriehus fra 2019-2020. Turismeforbruget fra danske endagsforretningsrejsende følger nu udviklingen i endagsbesøg i stedet for en mekanisk fremskrivning i turismeforbruget for denne gruppe.

Da det ikke var muligt at indsamle forbrugsdata via Turistundersøgelsen i 2020 eller 2021, er døgnforbrugstal fra seneste undersøgelse desuden fremskrevet med prisudviklingen i turismeprodukterne. Ligeledes har indsamling af produktionstal i nationalregnskabet været vanskeliggjort og forsinket af pandemien. Forbeholdene tillægger generelt turismeforbrugstallene en større usikkerhed end sædvanligt.

- **Estimat på turismeforbruget 2021**

For at kunne belyse corona-pandemiens påvirkning af dansk turisme bredere og på et mere aktuelt grundlag henviser rapporten som noget nyt til turismeforbruget 2021 enkelte steder. 2021-tallene følger ikke satellitregnskabsmetoden, men fremskriver turismeforbruget med udviklingen i overnatningstal og priser. 2021-estimatet skal derfor snarere ses som et supplement end en erstatning for de endelige 2021-resultater, der sædvanlig udgives i 2023, og som vil afvige fra de foreløbige estimater, når opdateret data bliver tilgængeligt.

- **Ny kilde til udlejningsplatforme**

Eurostat har indgået en dataaftale med de fire største udlejningsplatforme.² Data dækker foruden Airbnb, der hidtil blev anvendt, nu også Booking, Expedia og Tripadvisor. Kilden dækker desuden flere nationaliteter, fire byer og landsdele. Implementeringen af den nye kilde forbedrer datagrundlaget for 'Lejet helårsbolig' og opjusterer turismeforbruget i denne kategori.

- **Nyt kapitel om investeringer i turisme**

Som noget nyt medtager VisitDenmark et kapitel omkring investeringer i turisme, der er en del af anbefalingerne til turismesatellitregnskabets tabeller. Kapitlet giver således indblik i turismespecifikke branchers investeringer i faste aktiver.

---

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/collaborative-economy-platforms>

KAPITEL 1
Turismeforbrug

1. Turismeforbrug og corona-pandemiens indvirken

Corona-pandemien og de efterfølgende restriktioner har haft en stor effekt på turismen. Turisternes samlede forbrug i Danmark faldt fra 139,2 mia. kr. i 2019 til 103,7 mia. kr. i 2020, altså en tilbagegang på 35,4 mia. kr. Beløbet afspejler danske og udenlandske turisters (inkl. forretningsrejsende) direkte omsætning ved køb af varer og tjenester.

Der var bedring i 2021. Det anslås, at turisterne lagde 115,8 mia. kr. i 2021, hvilket ses af tabel 1.1.1. Dette er 12,1 mia. kr. mere end i 2020, men stadig 23,4 mia. kr. under 2019-niveauet. Således har turismen på to år samlet tabt 58,8 mia. kr. i omsætning, hvilket er mere end nogen anden branche.³

Selvom mange danskere holdt ferie hjemme i 2020 og 2021, kunne deres forbrug ikke modsvare faldet i det udenlandske turismeforbrug. Pandemien har ligeledes ændret rejseadfærden og skævvredet strukturen i dansk turisme, da der nu er en større andel af turisme i overnatningsfaciliteter tæt på naturen, som feriehus, camping og lystbåde, og en mindre andel af ferie- og forretningssturisme på hoteller og i byerne. Om dette er en vedvarende tendens er ikke sikkert. Data fra 2021 og 2022 viser tegn på, at genopretning i dansk turisme er undervejs.

Der refereres i dette kapitel flere steder til 2019 for at sammenligne udviklingen med seneste normale år inden pandemien, da store dele af 2020 og 2021 var præget af både nedlukninger og rejserestriktioner. Disse ramte udenlandske turister og kommerciel turisme, dvs. turisme med betalt overnatning.

Tabel 1.1.1 Udvikling i turismeforbrug fra 2019-2021* fordelt på type og Danmark/udland, mia. kr.

	Turismeforbrug			Ændring 2019-2020		Ændring 2019-2021	
	2019	2020	2021*	mia. kr.	pct.	mia. kr.	pct.
I alt	139,2	103,7	115,8	-35,4	-25%	-23,4	-17%
Kommerciel	84,9	54,6	66,0	-30,3	-36%	-18,9	-22%
Ikke-kommerciel	54,3	49,2	49,8	-5,1	-9%	-4,5	-8%
Danmark	77,7	76,7	86,9	-1,0	-1%	9,2	12%
Kommerciel	35,9	34,2	42,6	-1,6	-5%	6,7	19%
Ikke-kommerciel	41,8	42,5	44,4	0,7	2%	2,5	6%
Udlandet	61,5	27,0	28,9	-34,5	-56%	-32,6	-53%
Kommerciel	49,0	20,3	23,4	-28,7	-59%	-25,6	-52%
Ikke-kommerciel	12,5	6,7	5,5	-5,8	-47%	-7,0	-56%

Noter: Kommerciel turisme er turisme med betalt overnatning på hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, i lejet feriehus, lystbådehavn, på krydstogt eller festival. Ikke-kommerciel turisme dækker turisme uden betalt overnatning i eget/lånt feriehus, hos familie/venner og endagsturisme.

* 2021-tallene er ikke beregnet ved satellitregnskabsmetoden, men bygger på en fremskrivning af turismeforbruget med udviklingen i overnatningstal og priser. Se evt. afsnit 4.3.3 for metode.

1.1 Turismeforbrugets størrelse i dansk økonomi

Turismeforbruget på 103,7 mia. kr. i 2020 udgjorde 1,8 pct. af det totale udbud af varer og tjenester i Danmark.⁴, hvilket er et markant fald fra 2,3 pct. i forhold til 2019. Turismeforbrugets andel af udbuddet kaldes turismeandelen og viser, hvor vigtig turisternes efterspørgsel er for den økonomiske aktivitet. En høj turismeandel indikerer således en høj afhængighed af turismen. Turismeandelen varierer for forskellige produkter og brancher⁵. Der er også betydelig geografisk variation i turismens relative betydning, hvilket afspejler regionale forskelle i turismeforbruget og erhvervsstrukturen.

³ Under antagelse af, at turisme er én samlet branche. Kilde: Danmarks Statistik: Firmaernes køb og salg.

⁴ Udbuddet består af den danske produktion tillagt import og skatter. Skatter og afgifter lægges til for at kunne sammenligne udbud med turismeforbrug, som inkluderer moms og afgifter. Udbud og efterspørgsel beregnes i turismesatellitregnskabet og fremgår af TSA-tabel 6 i appendiks 11. Udbuddet må ikke forveksles med BNP, som er dansk produktion minus forbrug i produktion og dermed mindre. TSA-tabel 6 viser også branchefordelt værditilvækst for "turismespecifikke brancher", "turismeforbundne brancher" og "andre brancher". Denne rapport anvender ikke disse tal for brancheværditilvækst, da de indeholder hele branchens produktion, uanset om den skabes via turisters eller lokales forbrug.

⁵ I turismesatellitregnskabet defineres turismekaraktéristiske produkter ved, at disse næppe ville blive produceret, hvis ikke der var turisme. Dermed ville grundlaget for de turismespecifikke brancher, som producerer disse produkter, heller ikke eksistere.

1.1.1 Udenlandsk turismeforbrug

Ud af et samlet forbrug på 103,7 mia. kr. tegnede de udenlandske turister sig for 27,0 mia. kr. i 2020. Faldet på 34,5 mia. kr. er mere end en halvering i forhold til 2019. De udenlandske turisternes forbrug i Danmark skaber valutaindtægter og bidrager til landets samlede eksport.

Tabel 1.2.1 viser turismens eksportindtægter sammenlignet med de samlede danske eksportindtægter og en række andre indtægtskilder på betalingsbalancens løbende poster. Det udenlandske turismeforbrug svarede til 4,5 pct. i 2019 og 2,1 pct. i 2020 af den samlede danske eksport. Opgjort som andel af eksporten med tjenester svarede turismen til 11,1 pct. i 2019 og 5,4 pct. i 2020.

Tabel 1.1.2 Udenlandsk turismeforbrugs størrelse i forhold til samlede eksportindtægter 2019-2020

Vare- eller tjenestegruppe	Indtægt på betalingsbalancen		Andel af varer og tjenester i alt		Andel af tjenester i alt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	mia. kr.		pct.		pct.	
Varer og tjenester	1.355,3	1.276,5	100,0	100,0		
Varer	799,1	780,5	59,0	61,1		
Tjenester	556,3	496,0	41,0	38,9	100,0	100,0
Turisme	61,5	27,0	4,5	2,1	11,1	5,4
<u>5 største varegrupper</u>						
Næringsmidler, drikkevarer og tobak	101,5	100,4	7,5	7,9		
Elektriske maskiner, apparater og udstyr	53,3	47,6	3,9	3,7		
Dele og tilbehør til ikke-elektriske maskiner og mekaniske instrumenter	38,0	34,0	2,8	2,7		
Beklædning	31,2	29,9	2,3	2,3		
Kemiske grundstoffer og forbindelser	12,3	13,2	0,9	1,0		
<u>5 største tjenestegrupper</u>						
Transport inkl. søtransport	296,3	280,8	21,9	22,0	59,7	56,6
Telekommunikations-, computer- og informationstjenester	40,6	42,7	3,0	3,3	8,2	8,6
Royalties og licenser	25,9	31,1	1,9	2,4	5,2	6,3
Bygge- og anlægstjenester	43,3	25,6	3,2	2,0	8,7	5,2
Finansielle tjenester	5,7	6,7	0,4	0,5	1,1	1,3

Noter: Eksporten af varer og tjenester er opgjort som de samlede indtægter på betalingsbalancens løbende poster.

Turismeeksporten består af udenlandske turisternes køb af varer og tjenester i Danmark.

Søtransport udgør størstedelen af Transport, 237 mia. i 2020.

Kilde: Danmarks Statistiks betalingsbalancestatistik og VisitDenmarks egne beregninger.

Som det fremgår, var de største poster på betalingsbalancen i 2019 "transport inkl. søtransport", "næringsmidler, drikkevarer og tobak" samt "bygge- og anlægstjenester". Bortset fra disse tre poster var turismen med 61,5 mia. kr. blandt de mest betydningsfulde. I 2020 betød syv vare- og tjenestegrupper mere for eksporten end turismen.

Det skal dog nævnes, at en sammenligning af turismens eksportindtægter med betalingsbalancens eksport af specifikke varer og tjenester ikke er reel, da turisme ikke er et præcist afgrænset produkt, men går på tværs af vare- og tjenestegrupper.

Man skal også være opmærksom på, at den placering, turismen får på ovenstående eksportliste afhænger af, hvordan man grupperer betalingsbalancens løbende poster. Opdelers man vare- og tjenestegrupperne i mere detaljerede undergrupper, bliver turismen relativt stor, mens turismen får en placering længere nede af listen, hvis de øvrige varer og tjenester slås sammen i større grupper.

1.2 Turismeforbrug fordelt på nationalitet og formål

Danskernes indenlandske turismeforbrug tegnede sig for 76,7 mia. kr. eller 74 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark, mens de udenlandske turisternes forbrug udgjorde 26 pct. i 2020. Til sammenligning var fordelingen mellem Danmark og udland i 2019, 56/44.

Tyskland var det største udenlandske marked for dansk turisme i 2020 med et forbrug på 12,5 mia. kr., svarende til 12 pct. af det samlede turismeforbrug og 46 pct. af det udenlandske turismeforbrug i Danmark. Herefter fulgte Sverige og Norge med hhv. 3,0 mia. kr. og 2,7 mia. kr., mens Storbritannien, USA og Holland indtog pladserne fire til seks med turismeforbrug på hhv. 1,1 mia. kr., 855 mio. kr. og 766 mio. kr. Frankrig, Italien og Polen var også vigtige markeder. De tre lande bidrog hver med mere end 300 mio. kr. til dansk turisme.

Ses der på udviklingen fra 2019 til 2020, var turismeforbruget fra samtlige markeder lavere end i 2019. Dansk turisme mistede den største del af turismeforbruget, 5,7 mia.kr., fra norske turister. Men der var også betydelige fald i turismeforbruget fra tyskere (-4,6 mia. kr.), svenskere (-4,4 mia. kr.) og amerikanere (-3,5 mia. kr.).

Relativt set faldt turismeforbruget fra tyskere mindst, nemlig 27 pct., hvilket understreger, at især tyske turister rejste, når det var muligt i 2020. Den tyske andel af det samlede udenlandske turismeforbrug steg således fra 28 pct. i 2019 til 46 pct. i 2020. Turismeforbruget fra de fleste andre markeder gik tilbage med mellem 70 og 90 pct. Generelt betød corona-pandemien og dens følgevirkninger, at tilbagegangen var relativt størst fra fjernmarkeder og herefter europæiske markeder, mens nærmarkeder gik relativt mindst tilbage.

Forretningsturismen var særligt hårdt ramt af corona-pandemien og diverse restriktioner såsom nedlukninger og forsamlingsforbud, der i varierende grad var gældende i 2020. Størstedelen af forbruget, 81,5 mia. kr., blev således lagt af ferieturister. Danske og udenlandske ferierejsende stod for 79 pct. af det samlede turismeforbrug, mens forretningsrejsende stod for de resterende 21 pct. svarende til 22,2 mia. kr. Blandt de udenlandske turister stod feriegæsternes forbrug for 88 pct. af det samlede udenlandske forbrug. For danskerne var andelen 75 pct. Det skal dog nævnes, at formål, ferie/forretning, på hotel i overnatningsstatistikken kun registreres overordnet, hvorfor der antages samme fordeling for hver nationalitet.

Tabel 1.2.1. viser turismeforbruget fordelt på nationalitet og formål.

Tabel 1.2.1 Turismeforbrug fordelt på bopælsland og formål 2020 og udvikling i forhold til 2019

	I alt		Andele		Ferierejser		Forretningsrejser	
	2020	Udv. 2019-2020	2020 (pct.)		2020		2020	
	mio. kr.		Af samlet turisme	Af udenlandsk turisme	mio. kr. pct.		mio. kr. pct.	
I alt	103.735	-35.439	100,0	-	81.542	100,0	22.193	100,0
Danmark	76.734	-957	74,0	-	57.717	70,8	19.017	85,7
Udlandet i alt	27.001	-34.482	26,0	100,0	23.825	29,2	3.176	14,3
Heraf:								
Tyskland	12.525	-4.568	12,1	46,4	12.136	14,9	389	1,8
Sverige	3.033	-4.444	2,9	11,2	2.663	3,3	370	1,7
Norge	2.670	-5.702	2,6	9,9	2.268	2,8	403	1,8
Storbritannien	1.122	-2.465	1,1	4,2	745	0,9	377	1,7
USA	855	-3.498	0,8	3,2	599	0,7	257	1,2
Holland	766	-1.404	0,7	2,8	624	0,8	141	0,6
Frankrig	500	-1.196	0,5	1,9	404	0,5	96	0,4
Italien	313	-842	0,3	1,2	222	0,3	92	0,4
Polen	312	-309	0,3	1,2	236	0,3	76	0,3
Australien	291	-430	0,3	1,1	273	0,3	18	0,1
Schweiz	275	-572	0,3	1,0	225	0,3	51	0,2
Spanien	210	-625	0,2	0,8	147	0,2	63	0,3
Belgien og Luxembourg	179	-490	0,2	0,7	133	0,2	45	0,2
Kina	126	-991	0,1	0,5	68	0,1	59	0,3
Østrig	111	-135	0,1	0,4	83	0,1	28	0,1
Finland	110	-500	0,1	0,4	60	0,1	50	0,2
Rusland	97	-225	0,1	0,4	68	0,1	29	0,1
Indien	78	-269	0,1	0,3	43	0,1	36	0,2
Irland	76	-170	0,1	0,3	48	0,1	29	0,1
Grækenland	62	-125	0,1	0,2	46	0,1	16	0,1
Canada	47	-336	0,0	0,2	32	0,0	15	0,1
Portugal	45	-209	0,0	0,2	30	0,0	15	0,1
Japan	42	-384	0,0	0,2	26	0,0	16	0,1
Brasilien	34	-222	0,0	0,1	25	0,0	9	0,0
Sydkorea	21	-168	0,0	0,1	14	0,0	7	0,0
Øvrige Europa	985	-983	0,9	3,6	777	1,0	208	0,9
Øvrige Østeuropa	716	-898	0,7	2,7	579	0,7	137	0,6
Øvrige Asien	320	-956	0,3	1,2	236	0,3	84	0,4
Øvrige Amerika	234	-348	0,2	0,9	204	0,2	30	0,1
Øvrige lande	844	-1.019	0,8	3,1	811	1,0	33	0,1

Noter: Udenlandske forretningsrejsendes forbrug indeholder ikke oplysninger om endagsrejsende.

I overnatningsstatistikken registreres formålene ferie/forretning på hotel kun overordnet, hvorfor samme fordeling antages for hver nationalitet.

1.3 Turismeforbrug efter overnatningsform og turismetype

VisitDenmark opdeler turismen i kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer. For hver enkelt overnatningsform opgøres, hvad gæsterne på de pågældende overnatningsformer samlet set bruger i Danmark. Beløbene indeholder således ikke kun udgifter til overnatning.

Turismeforbrug på kommercielle overnatningsformer dækker det forbrug, der skabes af turister, som bor på - og betaler for - overnatning på kommercielle overnatningssteder. I opgørelsen af dette forbrug indgår det samlede forbrug fra turister på disse overnatningssteder og dermed ikke kun forbruget til overnatning.

De kommercielle overnatningsformer er: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lejet feriehus, lystbådehavn, lejet helårsbolig (Airbnb mm.), krydstogtskib⁶ og festival.

Turismen på de fleste kommercielle overnatningsformer er veldokumenteret, og udviklingen kan følges løbende med forholdsvis stor præcision.⁷

Turismeforbrug på ikke-kommercielle overnatningsformer dækker det forbrug, der skabes af turister, som overnatter på private overnatningssteder og typisk ikke betaler herfor. Desuden indgår endagsturisme.

De ikke-kommercielle overnatningsformer er: eget feriehus, lånt feriehus, besøg hos familie eller venner samt endagsturisme.

Turismen på de ikke-kommercielle overnatningsformer er mindre veldokumenteret og har som turismeform mindre bevågenhed. Turismeformen indgår ikke desto mindre i denne rapport, da den er en del af turismen som helhed og defineret af verdensturismeorganisationen, UNWTO.

Da der for en del ikke-kommercielle turismeformer ikke er indsamlet data i 2020, er der foretaget en række antagelser for at estimere udviklingen i 2020. I grove træk antages udviklingen at have fulgt udviklingen i lignende kommerciel turisme. Desuden var det ikke muligt at indsamle forbrugsdata via Turistundersøgelsen, hvorfor seneste døgnforbrug, indsamlet i 2017, er fremskrevet med prisudviklingen. Metoden uddybes i afsnittet 4.3.2 og i kildelisten, appendiks 12 og 13, men tillægger turismeforbrugstallene større usikkerhed end sædvanligt.

Tabel 1.3.1 viser turismeforbruget fordelt på hhv. kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer. Den kommercielle turisme udgjorde 53 pct. af turismeforbruget i 2020, mens den ikke-kommercielle turisme udgjorde 47 pct. Til sammenligning var fordelingen i 2019, 61/39, hvilket viser, at corona-pandemien især er gået ud over den kommercielle del af turismen.

Turister på kommercielle overnatningsformer brugte 54,6 mia. kr. i 2020, hvilket er en nedgang på 30,3 mia. kr. Især hotelturismen var ramt, idet hotelgæster på ferie og forretningsrejser brugte 22,2 mia. kr. mindre i 2020 end i 2019. Hotelgæster udgjorde med 21,1 mia. kr. og 20 pct. dog stadig største overnatningsform. Herefter kom gæster i lejede feriehus, der skabte et forbrug på 18,9 mia. kr. svarende 18 pct. og campingturister med 7,1 mia. kr. og 7 pct. Disse overnatningsformer var ikke var lige så hårdt ramt, hvilket bl.a. skyldes en stor tilslutning af danske feriehus- og campingturister 2020. Det skal også bemærkes, at alle festivaler og stort set alle krydstogtsanløb i 2020 var aflyst.

Forbruget inden for ikke-kommerciel turisme var 49,2 mia. kr. i 2020, dvs. en nedgang på 5,1 mia. kr. fra 2019. Danskernes brug af feriehus, både eget og lånt, opvejede en del af faldet i turismeforbrug fra 2019 til 2020.

Årsagen til det store forbrug for de ikke-kommercielle overnatningsformer er, at de omfatter et meget stort antal overnatninger samt mange endagsturister. Til gengæld er døgnforbruget pr. turist typisk lavere end for den kommercielle turisme.

⁶ Kun krydstogtgæster, der ikke overnatter på land, tælles i denne kategori.

⁷ Danmarks Statistik offentliggør månedlig og årlig overnatningsstatistik for hoteller, feriecentre, camping, vandrerhjem, feriehus og lystbådehavne. Disse overnatningsformer udgjorde 90 pct. af forbruget på de kommercielle overnatningsformer i 2019 og 93 pct. i 2020. Desuden undersøges turisternes døgnforbrug på disse overnatningsformer hvert tredje år i VisitDenmarks store turistundersøgelser.

Tabel 1.3.1 Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer og Danmark/udlandet 2020 og udvikling i forhold til 2019

	2020	Udv. 2019-2020	2020	Udlændinge		Danskere	
	I alt				mio. kr.	pct.	mio. kr.
	mio. kr.		pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	103.735	-35.439	100	27.001	100	76.734	100
Kommercielle overnatningsformer	54.553	-30.310	53	20.322	75	34.231	45
Heraf:							
Hotel-ferie	11.769	-10.747	11	3.382	13	8.387	11
Hotel-forretning	9.294	-11.416	9	3.176	12	6.118	8
Feriecenter	1.635	-655	2	182	1	1.453	2
Camping ¹	7.094	-953	7	1.363	5	5.731	7
Vandrerhjem	1.180	-1.160	1	341	1	838	1
Lystbåde	907	19	1	298	1	609	1
Lejet feriehus	18.861	-551	18	9.325	35	9.536	12
Lejet helårsbolig	3.813	-3.551	4	2.254	8	1.560	2
Festival ²	0	-770	0	0	0	0	0
Krydstogt ³	0	-527	0	0	0	0	0
Ikke-kommercielle overnatningsformer	49.182	-5.128	47	6.679	25	42.503	55
Heraf:							
Eget feriehus	9.780	3.878	9	0	0	9.780	13
Lånt feriehus	1.843	754	2	0	0	1.843	2
Familie/venner	6.176	-3.269	6	3.505	13	2.671	3
Endagsturister - ferie	18.484	-4.661	18	3.174	12	15.310	20
Endagsturister - forretning	12.899	-1.831	12	0	0	12.899	17

¹Udgifter til campingvogne o. lign. er ikke medtaget i turismeforbruget.

²Indeholder kun overnattende festivalgæster.

³Indeholder kun krydstogtgæster, der ikke overnattede på land i forbindelse med deres besøg i Danmark.

Blandt de ikke-kommercielle overnatningsformer var endagsbesøg med ferie som formål den største turismeform målt i turismeforbrug i 2020. Denne bidrog med 18,5 mia. kr., svarende til 18 pct. af det samlede turismeforbrug. Også endagsforretningsturisme, familie-/vennebesøg og danskeres brug af eget feriehus fyldte en væsentlig del af den samlede turismeomsætning.

1.4 Turismeforbrug fordelt på produkter

Turisternes forbrug adskiller sig normalt fra de lokales forbrug. F.eks. bruger turister en stor del af budgettet på overnatning, transport og restaurant- og cafébesøg, men de køber også mange andre typer varer og tjenester.

VisitDenmarks opgørelse af turismeforbruget følger retningslinjerne i det såkaldte turismesatellitregnskab, der indeholder en opdeling af turismeforbruget i "turismeprodukter", "turismeforbundne produkter" (detailhandel) og "ikke-turismespecifikke produkter" (andre produkter), jf. kapitel 3.2 og appendiks 11.

Tabel 1.4.1. viser turismeforbruget i 2020 fordelt efter denne klassificering. Ud af det samlede turismeforbrug på 103,7 mia. kr. blev 48 pct. brugt på turismeprodukter. Udgifter til overnatning og restaurant fyldte meget i regnskabet med hhv. 11,2 mia. kr. og 14,7 mia. kr. Transport var også en stor udgiftspost for turister. I 2020 blev der brugt 15,2 mia. kr. på transport.

Turisternes forbrug omfatter også en bred vifte af andre produkter end de typiske turismeprodukter. Detailhandlen udgjorde 36,3 mia. kr., svarende til 35 pct. af det samlede turismeforbrug. Heraf blev 15,8 mia. kr. brugt på køb af føde- og drikkevarer samt tobak, svarende til 15 pct. Kategorien "andre produkter" udgjorde 17 pct. af det samlede forbrug. "Andre produkter" omfatter bl.a. "boligbenyttelse og ejendoms-mæglere", "finans og forsikring" og "teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester".

Faldet i turismeforbrug på produkter 2019-2020, der ses i tabel 1.5.1, var størst for overnatning, der gik 7,0 mia. kr. tilbage, efterfulgt af restaurant, 6,9 mia. kr., detailhandel, 6,8 mia. kr. og transport, 6,3 mia. kr.

Ferie- og forretningsrejsende havde forskellige forbrugsmønstre. 96 pct. af forbruget fra forretnings-turismen var koncentreret omkring turismeprodukter i 2020, hvilket skyldtes, at forretningsturister brugte mange penge særligt på transport og overnatning. Forbruget fra ferieturismen var mere jævnt fordelt, og forbruget på turismeprodukter udgjorde 35 pct.

Tabel 1.4.1 Turismeforbrug fordelt på produkter og formål 2020

	I alt		Ferierejser		Forretningsrejser	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	103.735	100	81.542	100	22.193	100
Turismeprodukter	50.064	48	28.737	35	21.328	96
Heraf:						
Overnatning	11.248	11	7.772	10	3.475	16
Restaurant	14.721	14	12.413	15	2.308	10
Transport ¹	15.202	15	2.310	3	12.892	58
Rejse-service	3.021	3	460	1	2.561	12
Kultur og forlystelser	5.718	6	5.626	7	92	0
Lystbådehavne	155	0	155	0	0	0
Detailhandel	36.303	35	35.977	44	426	2
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	15.802	15	15.679	19	123	1
Benzin og andet brændstof	10.658	10	10.587	13	72	0
Andet	9.843	9	9.611	12	232	1
Andre produkter	17.368	17	16.929	21	439	2

Note: ¹Transport dækker turisternes forbrug på transport i Danmark. Det kan være taxa, bus og metro, men også transport over længere distancer som f.eks. tog, færge og indenrigsfly. Udgifter til broafgifter og billeje indgår også.

1.5 Turismeandele for forskellige produktkategorier

Turismeforbruget udgjorde 1,8 pct. af det totale udbud af varer og tjenester⁸ i Danmark i 2020. Dette er et fald fra 2,3 pct. i 2019, hvilket vil sige, at turismen skrumpede mere end økonomien generelt. Turismeandelen varierede for de forskellige produktkategorier. Turismen udgjorde i 2020, 69 pct. af det samlede overnatningsudbud mod 84 pct. i 2019, 28 pct. af restaurantudbuddet mod 31 pct. i 2019 og 47 pct. af udbuddet af rejseservice mod 25 pct. i 2019. Det er ikke overraskende, at turister tegnede sig for en stor del af efterspørgslen efter disse produkter.⁹

Samlet set faldt turismeforbrugets andel af detailhandelsudbuddet fra 1,7 pct. i 2019 til 1,4 pct. i 2020, hvilket afspejler et fald i turisternes forbrug på detailhandlen fra 43,2 mia. kr. til 36,3 mia. kr. Andelene var størst i produktgrupperne "benzin og andet brændstof" og "føde- og drikkevarer samt tobak" med hhv. 8,4 pct. og 5,4 pct. i 2020.

Tabel 1.5.1 Turismeforbrug og andele af samlet udbud 2019-2020

	Turismeforbrug		Indenlandsk udbud		Turismeandel	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	mio. kr.				pct.	
I alt	139.174	103.735	5.959.078	5.824.538	2,3	1,8
Turismeprodukter	72.858	50.064	334.769	256.993	21,8	19,5
Heraf:						
Overnatning	18.289	11.248	21.706	16.297	84,3	69,0
Restaurant	21.582	14.721	69.946	52.382	30,9	28,1
Transport	21.489	15.202	163.488	136.844	13,1	11,1
Rejseservice	4.341	3.021	17.094	6.466	25,4	46,7
Kultur og forlystelser	7.009	5.718	62.029	44.621	11,3	12,8
Lystbådehavne	148	155	506	384	29,2	40,3
Detailhandel	43.151	36.303	2.582.979	2.521.558	1,7	1,4
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	17.163	15.802	294.674	293.999	5,8	5,4
Benzin og andet brændstof	12.278	10.658	175.289	126.547	7,0	8,4
Andet	13.711	9.843	2.113.016	2.101.012	0,6	0,5
Andre produkter	23.165	17.368	3.041.330	3.045.987	0,8	0,6

⁸ Udbuddet er angivet som tilgang og anvendelse, dvs. BNP og import af varer og tjenester på tilgangssiden og forbrug, bruttoinvesteringer og eksport af varer og tjenester på anvendelsessiden.

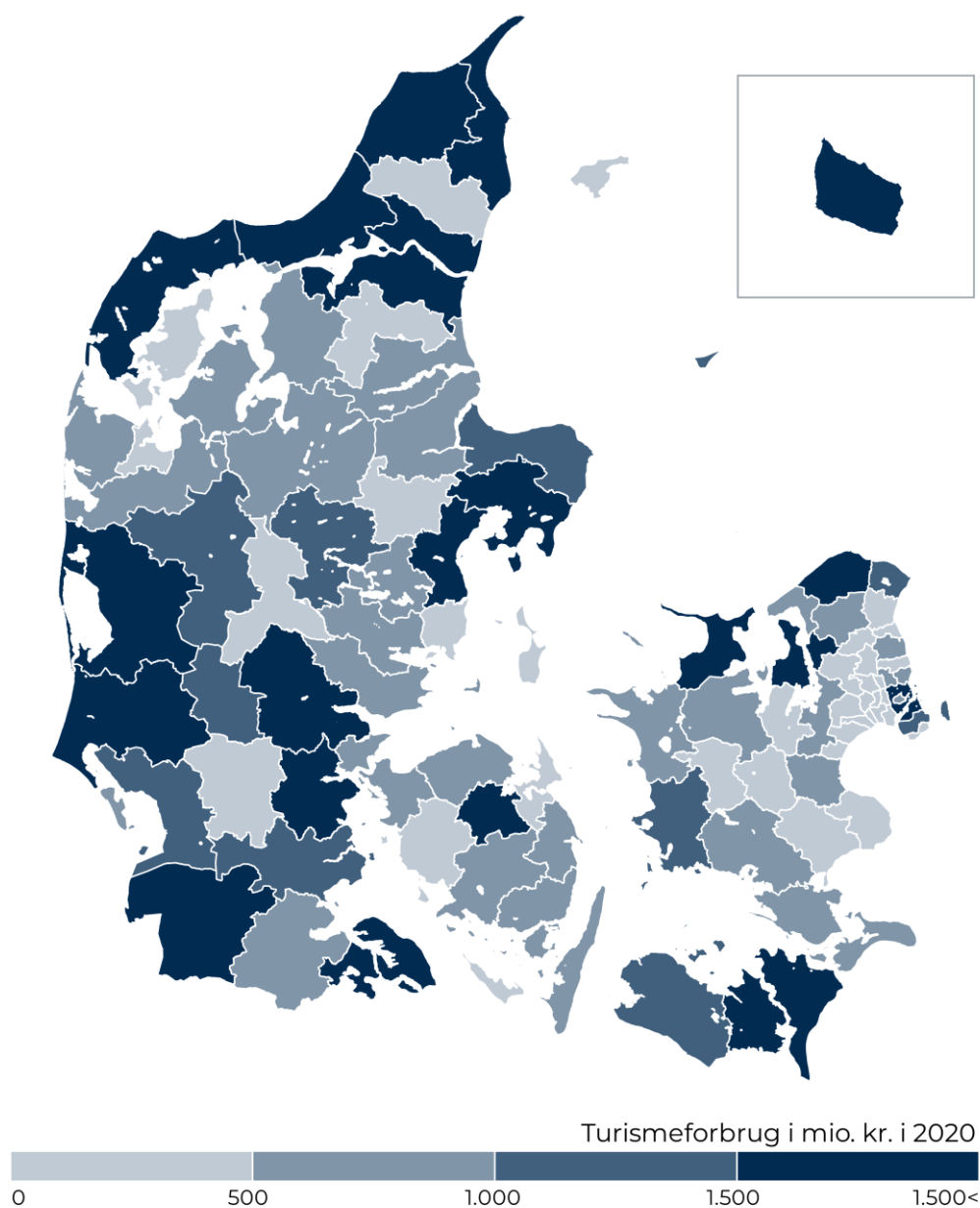
⁹ Afgrænsningen af turismespecifikke produkter går netop på, at disse produkter næppe ville blive produceret, hvis ikke der var turisme.

1.6 Turismeforbrug i kommunerne

Turismen og turismeforbruget er spredt i hele landet. Figur 1.6.1 viser turismeforbrugets størrelse fordelt på kommuner.¹⁰ I alle kommuner skaber turismen omsætning. Det gennemsnitlige turismeforbrug pr. kommune var 1,06 mia. kr. i 2020, hvilket er et fald fra 1,42 mia. kr. i 2019. Begge år var der stor variation omkring dette gennemsnit.

Kortet viser variationen i turismeforbruget. Den mindste turistkommune er Vallensbæk, hvor turisterne brugte 57 mio. kr. i 2020. Den største er København, hvor turisterne brugte 14.381 mio. kr. i 2020. Appendiks 1 viser det samlede turismeforbrug i hver kommune sammenholdt med udbuddet, hvilket giver et billede af turismens relative betydning lokalt.

Figur 1.6.1 Turismeforbrug i kommunerne 2020, mio. kr.

¹⁰ Det kommunale turismeforbrug er forbundet med usikkerhed, navnlig fordi de bagvedliggende turistmængder (overnatninger og endagsbesøg) i nogen grad er estimerede, og fordi det antages, at turistens samlede forbrug er placeret i overnatningskommunen (destinationskommunen for endagsturister).

En stor andel af turismen er samlet på et relativt lille antal kommuner. De 10 største turismekommuner tegnede sig i 2019 for 48 pct. af det samlede turismeforbrug, mens det i 2020 var 41 pct. Det skal også nævnes, at blot 19 ud af 98 kommuner oplevede fremgang i turismeforbruget fra 2019 til 2020. Kommunerne med fremgang var især kendetegnet ved en høj grad af feriehusturisme og indenlandsk turisme.

Tabel 1.6.1 viser de 10 største turismekommuner i Danmark – både absolut og set i forhold til det samlede turismeforbrug og turismeandelen, dvs. andelen af det samlede udbud af varer og tjenester i kommunen. Desuden er udviklingen i forhold til 2019 angivet.

Målt på turismeforbrug var de tre største turismekommuner de samme i 2019 som i 2020: København, Aarhus og Varde. Dette til trods for, at København har tabt over 20 mia. kr. i turismeomsætning og Aarhus mere end 1,5 mia. kr. De tre kommuner tegnede sig i 2020 for hhv. 14 pct., 4 pct. og 4 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark. Nogle af landets største kystdestinationer er også at finde i top-10, f.eks., Ringkøbing-Skjern, Bornholm, Jammerbugt, Frederikshavn og Hjørring.

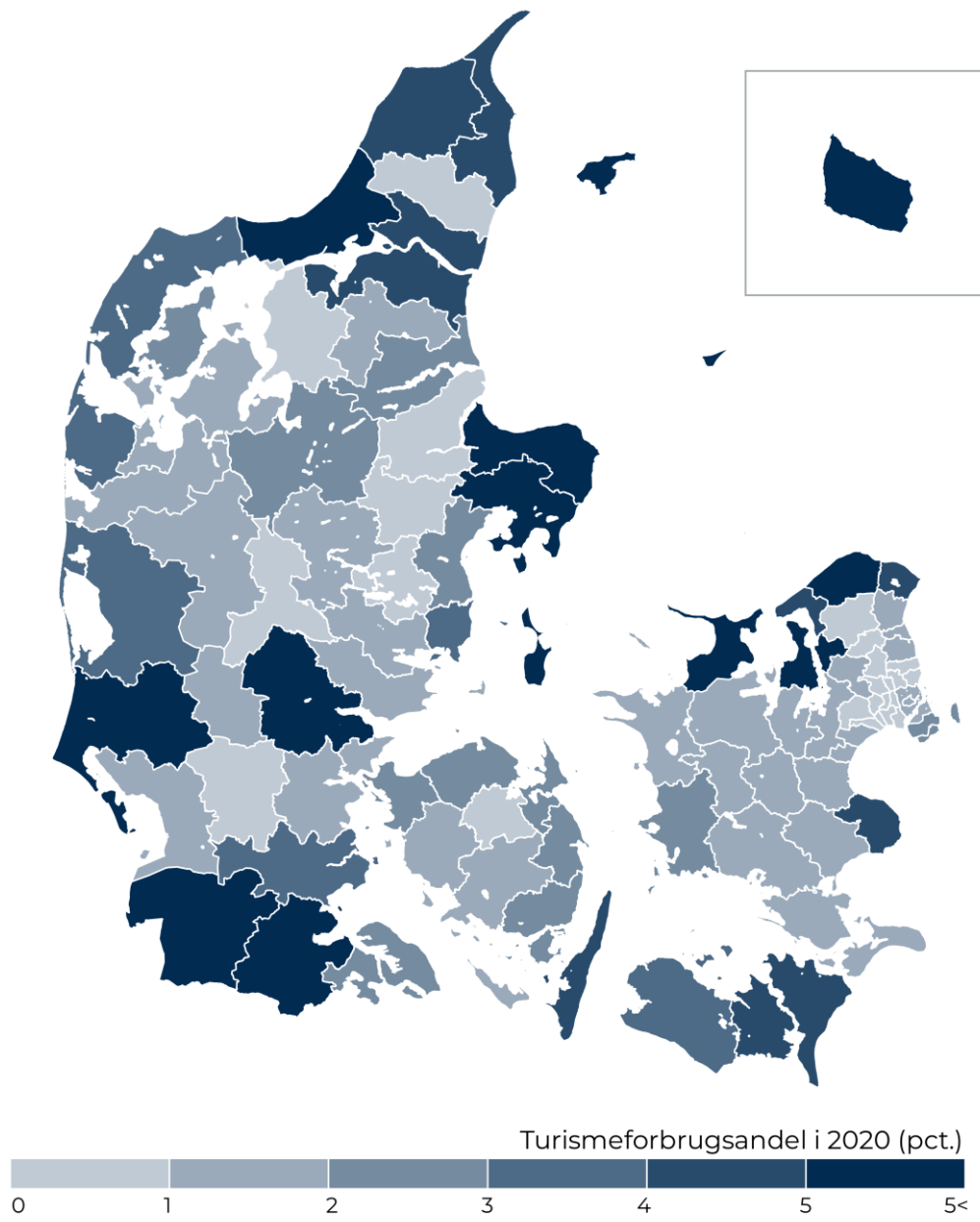
Med en turismeandel på 29,2 pct. var Fanø den kommune i 2020, hvor turismen fyldte mest af den lokale økonomi. Dette til trods for, at turismens andel på øen var 4,6 pct. point lavere end i 2019. På top-10-listen lå en del andre ø-kommuner, f.eks. Læsø, Bornholm, Samsø og Ærø.

Jammerbugt, Varde, Bornholm og Gribskov lå i top-10 på begge målepunkter, absolut og relativ størrelse af turismen, og var således særligt afhængige af turismen.

Tabel 1.6.1 Turismeforbrug og turismeandele på kommuner, top 10, 2020 og udvikling i forhold til 2019							
Nr.	Udv. 2020 2019- 2020	Top 10 kommuner	Turismeforbrug		Top 10 kommuner	Turismeandel	
			2020	Udv. 2019-2020		2020	Udv. 2019-2020
			mio. kr.			pct.	
1	-	København	14.381	-20.565	Fanø	29,2	-4,6
2	-	Aarhus	4.162	-1.584	Læsø	16,1	+0,9
3	-	Varde	4.028	-340	Jammerbugt	11,1	+0,0
4	+1	Ringkøbing-Skjern	3.633	-137	Bornholm	10,0	-0,4
5	+1	Bornholm	3.066	-124	Gribskov	9,8	+1,0
6	-2	Aalborg	3.000	-838	Samsø	9,6	-0,4
7	+1	Jammerbugt	2.813	+8	Varde	9,0	-0,9
8	-1	Frederikshavn	2.625	-463	Odsherred	8,6	+1,6
9	-	Hjørring	2.417	-298	Ærø	7,6	+0,1
10	+6	Gribskov	1.977	+180	Syddjurs	7,1	+1,1

Figur 1.6.2 viser turismeandelene fordelt på kommuner i 2019. I appendiks 1 findes tal for turismeforbrug samt for turismeforbrugets andel af udbuddet i alle landets kommuner.

Figur 1.6.2 Turismeandele i kommunerne 2020, pct.

KAPITEL 2

Turismens samfundsøkonomiske
betydning

2. Turismens samfundsøkonomiske betydning

Turismeforbruget viser den direkte effekt på omsætningen som følge af turisternes køb af varer og tjenester i Danmark. Den øgede omsætning sætter gang i en økonomisk kædereaktion, der skaber værdi og breder sig i samfundsøkonomien.

Dette kapitel belyser, hvordan turismen påvirker værditilvækst, beskæftigelse og skatteindtægter. Analysen viser den samlede samfundsøkonomiske betydning ved at inddrage de såkaldte afledte effekter.

Turismens samlede værditilvækst og beskæftigelse opgøres for branchegrupper og kan dermed afdække turismens betydning for de pågældende brancher.

2.1 Turismens afledte samfundsøkonomiske effekter

Ud over de direkte effekter skaber turismen også indirekte og inducerede effekter.

Den *direkte effekt* opstår i forbindelse med turistens forbrug. Den økonomiske aktivitet indeholder også andre afledte effekter heraf i form af såkaldte *indirekte* og *inducerede* effekter. Det sker, fordi den direkte omsætning fra turisternes forbrug sætter gang i en lang værdikæde. Virksomheder, der nyder godt af turisternes køb, bruger en del af omsætningen på at købe råvarer fra andre virksomheder (indirekte effekter) og til at aflønne ansatte, der derefter bruger en del af indkomsten på forbrug (inducerede effekter).

Omvendt forsvinder en del af effekten ud af det økonomiske kredsløb i Danmark pga. import fra udlandet og indkomstoverførsel til udlandet (f.eks. når udenlandske ansatte bruger deres løn i deres hjemland).

De samlede effekter viser den samlede betydning af de direkte, indirekte og inducerede effekter. De direkte og samlede effekter på værditilvækst og beskæftigelse fremgår af tabel 2.1.1. Desuden fremgår de samlede effekter på skatteindtægterne. Tabellen viser også de såkaldte turismemultiplikatorer, der afspejler effekten på værditilvækst, beskæftigelse og skat pr. mio. kr. i turismeforbrug.

Tabel 2.1.1 Hovedtal for turismen, afledte effekter og multiplikatorer 2019-2020

	Hovedtal		Turismemultiplikator Effekt af 1 mio. kr. i turismeforbrug	
	2019	2020	2019	2020
Turismeforbrug (mia. kr.)	139,2	103,7	1,00	1,00
Direkte værditilvækst (mia. kr.)	50,2	31,5	0,36	0,30
Samlet værditilvækst (mia. kr.)	86,1	54,4	0,62	0,52
Direkte beskæftigelse (1.000 årsværk)	124,4	95,1	0,89	0,92
Samlet beskæftigelse (1.000 årsværk)	174,7	128,5	1,25	1,24
Samlede skatter i alt (mia. kr.)	56,6	40,3	0,41	0,39
- heraf personskatter (mia. kr.)	20,9	14,1	0,15	0,14
- heraf vare-, moms- og selskabsskatter (mia. kr.)	35,7	26,2	0,26	0,25

De direkte og afledte effekter beregnes af CRT vha. den samfundsøkonomiske model LINE. Modellen er i stand til at kortlægge spredningen og dermed beregne turismens fulde betydning for værditilvækst, beskæftigelse og skatteprovenu. LINE-modellen kan beregne effekter på brancheniveau. Modellen kan fordele effekterne på regionalt og kommunalt niveau.

Da 2020 på mange måder var et specielt år, skal turismens afledte effekter i 2020 og sammenligning med 2019 tolkes med forbehold. Det skyldes, at modellens resultater er en mekanisk "alt andet lige"-beregning af turismeforbruget og de økonomiske transaktioners samlede værdi i form af beskæftigelse, værditilvækst og skatteprovenuet. 2020 var i stort omfang præget af politisk indgriben i form af nedlukninger,

hjemsendelse, kompensations- og støtteordninger, udskudt moms mm. Hermed blev de normale sammenhænge til dels sat ud af spil, ligesom ikke alle datakilder har kunne opdateres efter sædvanlig praksis. Derfor er der større usikkerhed omkring resultaterne i 2020 end normalt, og der kan være forskel på modellens resultater, og hvordan turismeerhvervene reelt har klaret sig igennem krisen.

2.2 Bruttoværditilvækst

Turismens betydning for den samfundsøkonomiske aktivitet opgøres i denne rapport vha. værditilvæksten.¹¹

Værditilvæksten benyttes til at belyse turismens værdiskabelse i stedet for bruttonationalproduktet (BNP), der ikke kan fordeles på brancher. Det kan værditilvæksten, og denne størrelse kan dermed ses som et mål for de forskellige erhvervs økonomiske betydning i samfundet. Værditilvæksten svarer til BNP i basispriser¹².

Værditilvækst defineres som den del af forbruget, der er tilbage af den samlede omsætning, når råvareforbruget i forbindelse med produktionen af varer og tjenester er fratrukket.

2.2.1 Turismens direkte værditilvækst

Turismeforbruget på 103,7 mia. kr. skabte 31,5 mia. kr. i direkte værditilvækst. De 31,5 mia. kr. var turismens direkte bidrag til produktionen i Danmark. Til sammenligning afledte turismen 50,2 mia. kr. i direkte værditilvækst i 2019, før pandemien.

For hver krone, der blev brugt af en turist i 2020, blev der således skabt en værditilvækst på 30 øre mod 36 øre i 2019. Dette tal er et gennemsnit for hele turismen i Danmark. Forskellige typer af turisme skaber forskellig værdi, fordi forbrugssammensætningen og branchernes produktivitet er forskellig.

2.2.2 Turismens samlede værditilvækst med afledte effekter

Udover denne direkte værditilvækst sker der en betydelig værdiskabende effekt uden for turismeerhvervene, når man ser på den samlede værditilvækst. Dette skyldes i høj grad de indirekte og inducerede effekter. Det sker f.eks., når "turismevirksomheder" foretager indkøb og aflønning af arbejdskraft mv. Disse effekter medfører også en geografisk spredning.

Turismens samlede værditilvækst faldt fra 86,1 mia. kr. i 2019 til 54,4 mia. kr. i 2020. For hver brugt turismekrone i 2020 blev der skabt en samlet værditilvækst på 52 øre mod 62 øre i 2019.

2.2.3 Branchefordelt værditilvækst

Værditilvæksten for forskellige branchegrupper fremgår af tabel 2.2.1. Brancherne er opdelt i tre grupper, der følger retningslinjerne i turismesatellitregnskabet: "turismespecifikke brancher" (turismeerhverv), "turismeforbundne brancher" (detailhandel) og "ikke-turismespecifikke brancher" (andre erhverv). Turismeerhvervene er kendetegnet ved, at en væsentlig del af deres aktivitet er rettet mod turisme. Dette er særlig tydeligt for overnatningsbranchen, hvor 92 pct. af værditilvæksten skabes af turisme, jf. tabel 2.2.2.¹³

Turismen har en bred værdiskabelse i samfundet, idet turismeforbruget skaber stor værditilvækst i mange brancher ud over de turismespecifikke. Turismeerhvervene skabte en direkte værditilvækst på 15,7 mia., svarende til 50 pct. af de direkte effekter, mens detailhandel stod for 22 pct. af de direkte effekter. Andre brancher stod for 28 pct.

¹¹ Den korrekte nationaløkonomiske betegnelse er "bruttoværditilvækst", men i denne rapport anvendes blot betegnelsen "værditilvækst".

¹² Værditilvækst er lig med BNP i markedspriser fratrukket produktskatter og produktsubsidier. Forskellen mellem BNP og værditilvækst for dansk økonomi var på 304,9 mia. kr. i 2020. BNP var således 15 pct. større end værditilvæksten.

¹³ De sidste 8 pct. kan tilskrives forbrug fra lokale indbyggere og virksomheder, der også anvender mødefaciliteter, restauranter mv. på overnatningsstederne. Deres forbrug er lokalt forbrug og ikke turismeforbrug.

Turismeerhvervene udgjorde en mindre andel af den samlede værditilvækst, når de afledte effekter regnes med. Ud af den samlede værditilvækst udgjorde turismeerhvervene 31 pct. Den samlede værditilvækst i detailhandlen var på nogenlunde samme niveau som for de direkte effekter med 20 pct., mens totaleffektens andel for andre brancher var hele 49 pct. af de samlede effekter.

Tabel 2.2.1 Turismens værditilvækst med afledte effekter fordelt på brancher i 2020

	Direkte effekter mio. kr.	Fordeling pct.	Samlede effekter mio. kr.	Fordeling pct.
I alt	31.518	100	54.364	100
Turismeerhverv	15.683	50	17.109	31
Heraf:				
Overnatningssteder	4.539	14	4.698	9
Restauranter og værtshuse	5.671	18	6.281	12
Transportvirksomheder	2.179	7	2.528	5
Rejse-service	870	3	885	2
Kultur, forlystelser og sport	2.423	8	2.717	5
Detailhandel	6.963	22	10.837	20
Heraf:				
Råolie-, naturgas- og olieindustri	43	0	155	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	504	2	1.144	2
Andre	6.417	20	9.538	18
Andre brancher	8.873	28	26.417	49
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje ¹	3.592	11	8.258	15
Erhvervsservice ²	384	1	4.398	8
Andre	4.897	16	13.762	25

Noter: ¹Branchen producerer bl.a. turisme*produktet* "udlejning af sommerhuse", der indgår i produktkategorien "overnatning".

²Branchen producerer bl.a. turisme*produktet* "biludlejning", der indgår i produktkategorien "transport".

2.2.4 Turismens andel af den totale værditilvækst

Turismens direkte værditilvækst svarede til 1,6 pct. af den totale værditilvækst i Danmark i 2020. Dette niveau kan approksimativt opfattes som turismens direkte andel af BNP.

Turismens samlede værditilvækst bidrog med 2,7 pct. af den totale værditilvækst i Danmark. Dette fremgår af tabel 2.2.2, der sammenholder turismens effekter på værditilvæksten med den totale værditilvækst i Danmark opdelt på branchegrupper.

Ved at kombinere turismens effekt på værditilvæksten og branchernes totale værditilvækst fremgår turismens andele, dvs. hvor stor en andel af branchens samlede værditilvækst, der skyldes turisme.

I 2020 bidrog turismen med knap 17 pct. af turismeerhvervenes totale værditilvækst. At andelen ikke er tæt på 100 pct. skyldes, at disse brancher også producerer til ikke-turister. F.eks. benytter lokale indbyggere i høj grad transport og restauranter. Desuden servicere turismeerhvervene ikke kun turister i Danmark (den interne turisme), men også en del af den udgående turisme (danskernes turisme i udlandet). F.eks. benytter danskere transport og rejse-service, når de rejser til udlandet.¹⁴

Som nævnt var overnatningsbranchen meget afhængig af turismen, der stod for 92 pct. af branchens samlede værditilvækst i 2020. For rejse-service og restaurationsbranchen udgør turismen hhv. 93 pct. og 36

¹⁴ Dette forbrug indregnes ikke i turismens økonomiske betydning i Danmark.

pct. af værditilvæksten. Andelen var noget lavere for transporterhvervene og for kultur, forlystelser og sport. Turismen bidrog med knap 2 pct. af værditilvæksten uden for turismeerhvervene.

Turismeerhvervenes totale værditilvækst udgjorde 103,4 mia. kr. svarende til 5,1 pct. af den totale danske værditilvækst i 2020.

Tabel 2.2.2 Turismens effekter på værditilvækst og andel af total værditilvækst fordelt på branchegrupper i 2020

	Turismeskabt værditilvækst		Total brancheværditilvækst	Turismens andel af værditilvæksten	
	Direkte effekt	Samlet effekt		Direkte effekt	Samlet effekt
	mio. kr.			pct.	
I alt	31.518	54.364	2.027.268	1,6	2,7
Turismeerhverv	15.683	17.109	103.389	15,2	16,5
Heraf:					
Overnatningssteder	4.539	4.698	5.081	89,3	92,5
Restauranter og værtshuse	5.671	6.281	17.709	32,0	35,5
Transportvirksomheder	2.179	2.528	58.971	3,7	4,3
Rejse-service	870	885	949	91,7	93,3
Kultur, forlystelser og sport	2.423	2.717	20.679	11,7	13,1
Detailhandel	6.963	10.837	597.618	1,2	1,8
Andre brancher	8.873	26.417	1.326.261	0,7	2,0

Appendiks 15 sammenligner turismens direkte værditilvækst i med en række branchegrupper i nationalregnskabet.

2.3 Beskæftigelse

2.3.1 Turismens direkte effekt på beskæftigelsen

Turismeforbrugets direkte effekt på jobskabelsen svarede i 2020 til ca. 95.100 fuldtidsbeskæftigede mod 124.400 i 2019. Man skal være opmærksom på, at dette tal ikke afspejler det faktiske antal beskæftigede inden for turismeerhvervene, men er en modelberegning¹⁵ af, hvor meget beskæftigelse turismeforbruget skaber.

Som det fremgår af tabel 2.3.1, skete 72 pct. af den direkte jobskabelse i turismeerhvervene, hvor der især blev skabt arbejdspladser inden for restaurations-, overnatnings- og transportbranchen. Uden for de typiske turismeerhverv blev der også skabt job inden for detailhandlen (18 pct. af den direkte beskæftigelseeffekt).

2.3.2 Turismens samlede effekt på beskæftigelsen

Medregnes de indirekte og inducerede effekter af turismeaktiviteten, skabte turismeforbruget i alt ca. 128.500 fuldtidsjob i 2020. Med 40.300 af disse fuldtidsjob, svarende til 31 pct., stod restauranter og værtshuse for den største andel.

Lidt over 75.000 job (eller 58 pct. af den samlede beskæftigelseeffekt) blev skabt i turismeerhvervene. Turismeerhvervene stod således for en lavere andel af de samlede antal årsværk skabt af turismen end de

¹⁵ Jf. afsnit 4.5 om LINE-modellen.

direkte antal årsværk. Forskellen mellem de direkte og samlede effekter illustrerer spredningen af turismeeffekterne.

Derudover skabte turismen ca. 24.500 job i detailhandlen (19 pct.) og ca. 29.200 job i "andre brancher".

Tabel 2.3.1 Turismens beskæftigelse med afledte effekter fordelt på branchegrupper i 2020

	Direkte effekter årsværk	Fordeling pct.	Samlede effekter årsværk	Fordeling pct.
I alt	95.058	100	128.530	100
Turismeerhverv	68.710	72	74.872	58
Heraf:				
Overnatningssteder	16.428	17	16.679	13
Restauranter og værtshuse	36.401	38	40.267	31
Transportvirksomheder	3.630	4	4.409	3
Rejseservice	4.742	5	4.825	4
Kultur, forlystelser og sport	7.508	8	8.392	7
Detailhandel	17.417	18	24.472	19
Heraf:				
Råolie-, naturgas- og olieindustri	56	0	109	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	742	1	1.704	1
Andre	16.619	17	22.658	18
Andre brancher	8.932	9	29.187	23
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	434	0	1.111	1
Erhvervsservice	449	0	7.445	6
Andre	8.049	8	20.631	16

2.3.3 Turismens andel af den totale beskæftigelse

Turismens samlede beskæftigelseseffekt svarede i 2020 til 4,3 pct. af den totale beskæftigelse i Danmark.

Turismens beskæftigelseseffekter er vist i tabel 2.3.2 sammen med den totale beskæftigelse i Danmark opdelt på branchegrupper.

Ved at kombinere turismens beskæftigelseseffekter og den totale branchebeskæftigelse fremgår turismens beskæftigelsesandele, dvs. hvor stor en andel af branchens samlede beskæftigelse, der skyldes turisme.

Turismen bidrog med 30 pct. af turismeerhvervets totale beskæftigelse. At andelen ikke er tæt på 100 pct. skyldes, at turismebrancherne også producerer til ikke-turister. Overnatningsbranchen var meget afhængig af turismen, der stod for ca. 92 pct. af branchens samlede beskæftigelse i 2020. Inden for rejseservice og restaurationsbranchen udgjorde turismen hhv. 88 pct. og 35 pct. af beskæftigelsen. Andelen var lavere for transporterhvervene og for kultur, forlystelser og sport.

Turismen bidrog med 2 pct. af beskæftigelsen uden for turismeerhvervene, hvilket dækker godt 3 pct. i detailhandlen og lidt over 1,5 pct. i andre brancher. Selvom turismens beskæftigelsesandel var lav, skabte turismen ikke desto mindre næsten 54.000 job uden for de traditionelle turismeerhverv.

Turismeerhvervenes totale beskæftigelse var på ca. 253.200. Dette svarede til 8,5 pct. af den totale danske beskæftigelse i 2020.

Tabel 2.3.2 Turismens beskæftigelseseffekter og andel af total beskæftigelse fordelt på branchegrupper i 2020

	Turismens beskæftigelseseffekt		Total branchebeskæftigelse	Turismens beskæftigelsesandel	
	Direkte effekt	Samlet effekt		Direkte effekt	Samlet effekt
	årsværk			pct.	
I alt	95.058	128.530	2.981.944	3,2	4,3
Turismeerhverv i alt	68.710	74.872	253.220	27,1	29,6
Overnatningssteder	16.428	16.979	18.487	88,9	91,8
Restauranter og værtshuse	36.401	40.267	113.879	32,0	35,4
Transportvirksomheder	3.630	4.409	53.540	6,8	8,2
Rejse-service	4.742	4.825	5.511	86,0	87,6
Kultur, forlystelser og sport	7.508	8.392	61.802	12,1	13,6
Detailhandel	17.417	24.472	785.290	2,2	3,1
Andre brancher	8.932	29.187	1.943.434	0,5	1,5

Note: Turismeandelen er beregnet som turismens beskæftigelseseffekt i forhold til den samlede beskæftigelse.

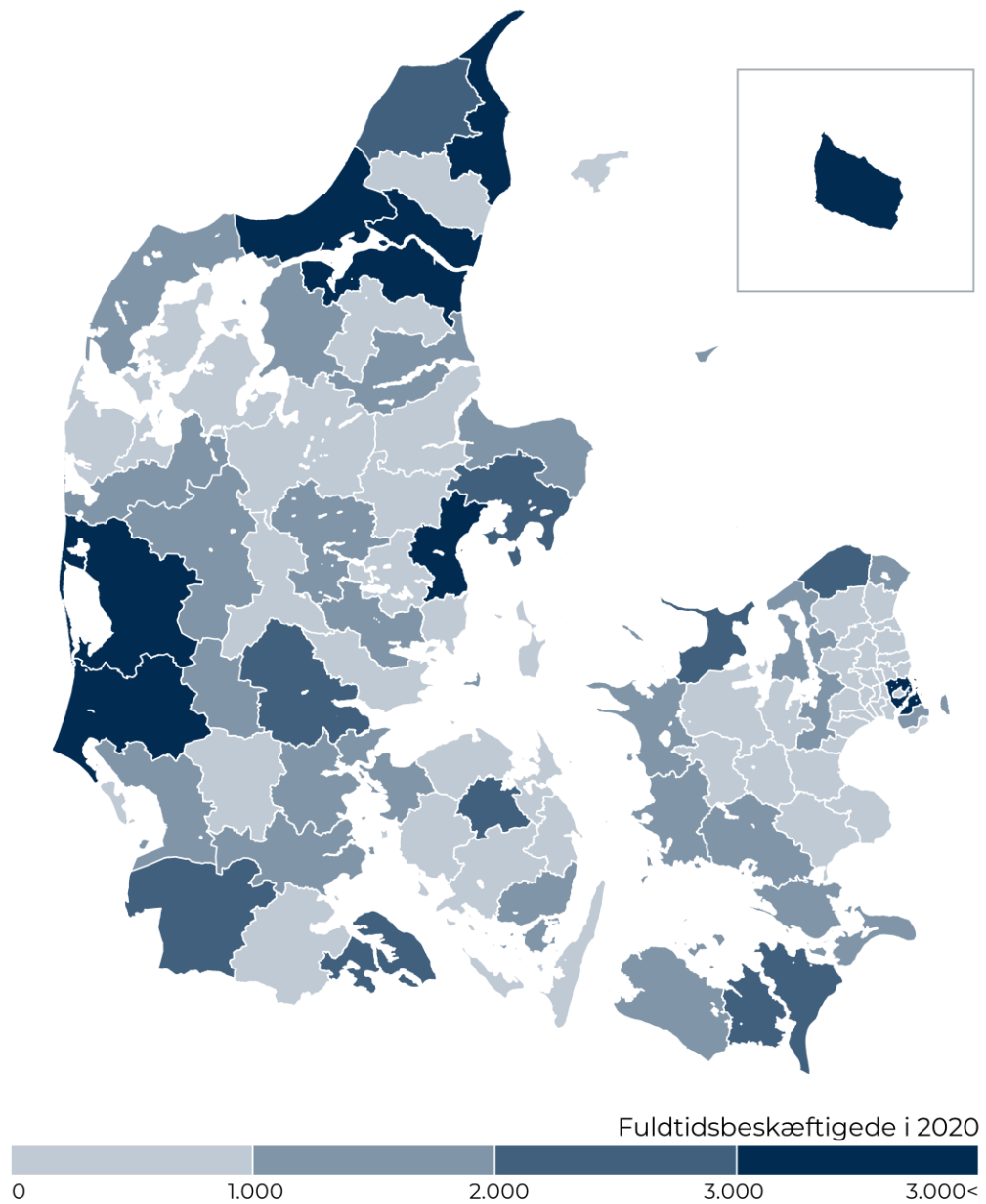
2.3.4 Turismens samlede effekt på beskæftigelsen i kommunerne

Turismen skabte beskæftigelse i hele landet. Figur 2.3.1 viser den samlede beskæftigelseseffekt fordelt på kommuner¹⁶.

Den gennemsnitlige beskæftigelseseffekt pr. kommune var på godt 1.300 fuldtidsjob, men der var stor variation omkring dette gennemsnit. Turismen skabte inkl. afledte effekter således størst beskæftigelse i København, 18.434 årsværk, og mindst beskæftigelse i Vallensbæk, 63 årsværk.

¹⁶ Beskæftigelseseffekten i en given kommune er summen af effekter fra egen turisme, som forbliver i kommunen (intra-effekt), og den effekt kommunen modtager fra andre kommuners turisme (inter-effekt). Bemærk, at turismen i en given kommune ikke kun skaber beskæftigelse i samme kommune, men også i andre kommuner via spredningen af de samlede afledte effekter. Beskæftigelsen opgøres efter arbejdssted og ikke bopæl.

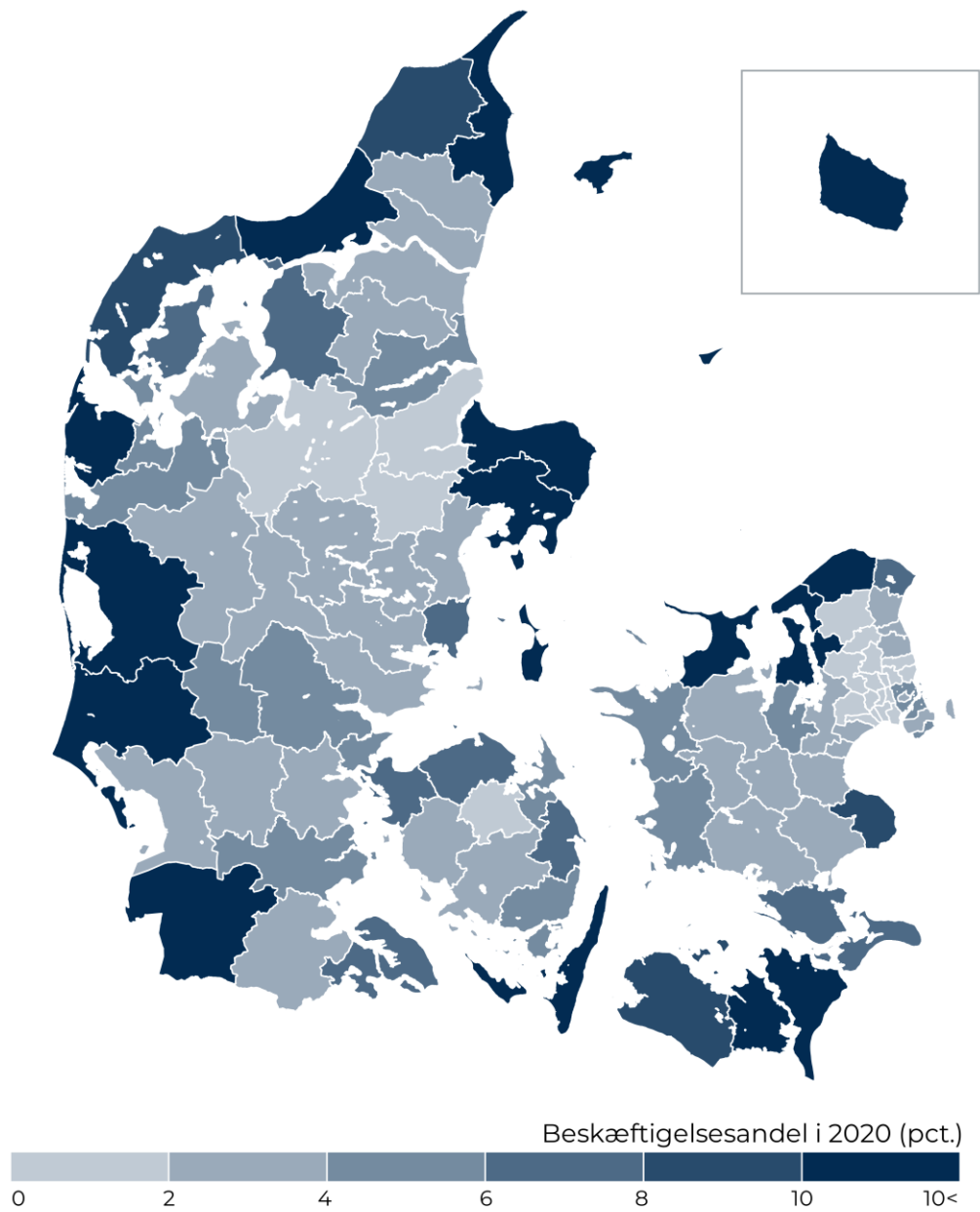
Figur 2.3.1 Turismens samlede beskæftigelse i kommunerne i 2020

Note: Opgjort som de samlede turismeafledte beskæftigelseseffekter, der indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

Figur 2.3.2 viser beskæftigelsesandele i kommunerne. Beskæftigelsesandelene viser, hvor stor en effekt turismen har på den samlede beskæftigelse i kommunerne. Turismen havde især stor betydning for beskæftigelsen i ø-kommuner som Fanø, Læsø, Samsø og Ærø.

Figur 2.3.2 Beskæftigelsesandele i kommunerne i 2020

Note: Opgjort som de samlede turismeafledte beskæftigelseseffekter, der indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

2.4 Skatteindtægter

Når turister bruger penge, skaber de et skattegrundlag for den offentlige sektor. Provenuet kommer fra moms og afgifter ved det direkte salg til turisterne og via personskatter,¹⁷ som de ansatte i turismeskabte job betaler til stat, kommune og kirke. Desuden bidrager virksomhederne via selskabsskatter.

Turismeforbruget genererede et samlet provenu på 40,3 mia. kr. i skatter og afgifter, svarende til 4,4 pct. af det samlede provenu fra disse skatter og afgifter, i Danmark i 2020.

Momsindtægterne på 17,4 mia. kr. udgjorde den største del af skatteprovenuet fra turismen, hvilket svarede til 43 pct. af de samlede indtægter. Herefter fulgte vareskatter/punktafgifter på 7,2 mia. kr. (18 pct.) samt statsskatter med 7,0 mia. kr. (17 pct.). Tabel 2.4.1 viser turismens samlede effekt på skatter og afgifter.

Tabel 2.4.1 Fordeling af turismeafledte skatter og afgifter og andele af samlet provenu 2020

	Samlet turismeafledt effekt mio. kr.	Fordeling	Turismens andel af samlede skatter og afgifter pct.
I alt	40.271	100	4,4
Personskatter	14.115	35	1,6
Statsskatter	7.005	17	0,8
Kommuneskatter	6.919	17	0,8
Kirkeskatter	191	0	0,0
Vareskatter	26.156	65	2,9
Moms/merværdiafgift	17.364	43	1,9
Vareafgifter/punktafgifter	7.247	18	0,8
Selskabsskatter	1.545	4	0,2

¹⁷ Skatterne inkluderer ikke grundskyld og ejendomsskatter.

2.5 Turismens effekter og andele 2019 og 2020

Tabel 2.5.1 viser en oversigt over turismens forskellige typer af afledte effekter i 2020 og 2019, dvs. før corona-pandemien. Det er desuden angivet, hvor stor en andel af den samlede værditilvækst, beskæftigelse og de samlede skatter, turismen udgjorde i 2019.

Inkl. afledte effekter ses det bl.a., at turismen stod bag knap 175.000 job i 2019, 86,1 mia. kr. i værditilvækst og 56,6 mia. kr. i skatteindtægter. Dette svarede til 5,8 pct. af den samlede beskæftigelse, 4,3 af den samlede værditilvækst og 6,2 pct. af de samlede skatteindtægter.

Resultaterne i 2019, der strukturelt var et mere normalt turismeår, var er ikke overraskende noget højere end i 2020, hvor turismen gennem året i varierende grad var underlagt forskellige restriktioner.

Tabel 2.5.1 Turismens samlede effekter og andele af værditilvækst, beskæftigelse og skatter fra 2019-2020

	Samlede turismeeffekter		Turismeandel	
	2019	2020	2019	2020
Bruttoværditilvækst	mia. kr.		pct.	
I alt	86,1	54,4	4,3	2,7
Turismeerhverv	32,3	17,1	26,9	16,5
Detailhandel	13,9	10,8	2,3	1,8
Andre brancher	39,9	26,4	3,1	2,0
Beskæftigelse	1.000 årsværk		pct.	
I alt	174,7	128,5	5,8	4,3
Turismeerhverv	99,0	74,9	36,3	29,6
Detailhandel	31,5	24,5	4,0	3,1
Andre brancher	44,2	29,2	2,3	1,5
Skatter og afgifter	mia. kr.		pct.	
I alt	56,6	40,3	6,2	4,4
Personskatter	20,9	14,1	3,9	2,6
Vareskatter	35,7	26,2	9,6	7,3

© Nicolas Jærggaard

KAPITEL 3
Investeringer i turismen

3. Investeringer i turismen

En af turismesatellitregnskabets anbefalede tabeller¹⁸ opgør faste bruttoinvesteringer i turismeerhverv og andre erhverv, opgjort i fast realkapital. Da det er vanskeligt at identificere turismeinvesteringer er fokus på turismespecifikke faste aktiver og turisterhvervenes investeringer i ikke-turismespecifikke anlægsaktiver.

Det skal også bemærkes, at turismens faste bruttoinvesteringer i økonomien vedrører producerede anlægsaktiver, der drives af hjemmehørende producenter. Dette udelukker aktiver, der drives af ikke-beboere, f.eks. mobile aktiver som fly, tog, færger, krydstogtskibe, busser mm., der er afgørende for turismen, men ikke altid drives af fastboende.

De totale investeringer i dansk økonomi i 2019 var 491 mia. kr. Turismeinvesteringer i Danmark var på 10,5 mia. kr. Dette svarer til en andel på 2,1 pct. af de totale investeringer i Danmark. Kunst, kultur og spil havde den største andel af turismeinvesteringerne fulgt af investeringer i hoteller og restauranter. Det skal dog nævnes, at kunst, kultur og spil samt sport, forlystelser og andre fritidsaktiviteter primært servicerer borgerne, jf. tabel 1.5.1, hvorved investeringer i turismespecifikke brancher i høj grad også tilkommer andre end turister.

Tabel 3.1.1 Faste bruttoinvesteringer i turismespecifikke faste aktiver efter branche 2019, mio. kr.

Branche	Investering i aktiv mio. kr.	Andel af turisme pct.	Andel af dansk økonomi pct.
Hoteller og restauranter	2.667	25,3	0,5
Rejsebureauer	244	2,3	0,0
Kunst, kultur og spil	5.330	50,6	1,1
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.298	21,8	0,5
Turisme	10.539	100,0	2,1
Dansk økonomi i alt	490.867		100,0

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

4,6 mia. kr. eller 44 pct. af turismebranchernes investeringer skete i intellektuelle rettigheder. Investeringerne kom hovedsageligt fra branchen kunst, kultur og spil. 2,0 mia. kr. af investeringerne var i bygninger, der på tværs af brancher er det største investeringsaktiv. 2,7 mia. kr. blev investeret i ICT-udstyr, maskiner og inventar, hvoraf størstedelen kom fra hotel- og restaurantbranchen.

Tabel 3.1.2 Turismespecifikke faste bruttoinvesteringer pr. aktiv og branche 2019, mio. kr.

Branche	I alt	Byg- ninger	Øvrige anlæg	Transpor- tmidler	ICT-udstyr, maskiner og inventar	Intellektuelle rettigheder
Hoteller og restauranter	2.667	711	5	81	1.568	303
Rejsebureauer	244	0	0	2	44	197
Kunst, kultur og spil	5.330	309	1	11	399	4.609
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.298	1.006	425	73	664	131
Turisme	10.539	2.026	431	167	2.675	4.646

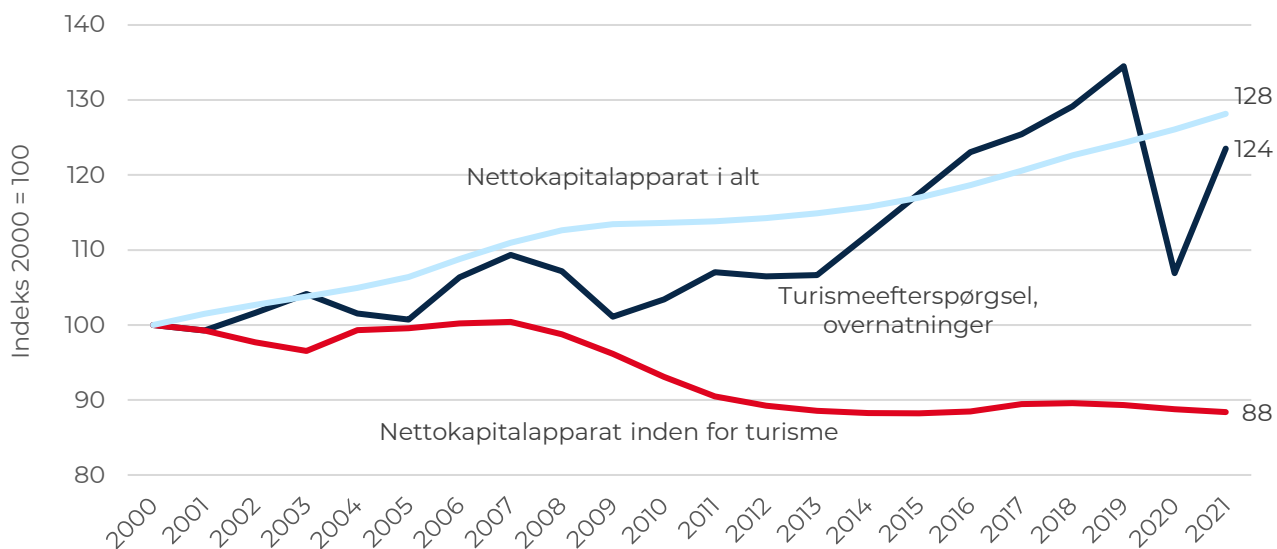
Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

¹⁸ Turismesatellitregnskabets 10 tabeller findes i appendiks 11.

3.1. Langsigtet udvikling i turismens nettokapitalapparat

Målt på antal kommercielle overnatninger steg turismen i Danmark 24 pct. fra 2000 til 2021. I den samme periode faldt værdien af investeringerne inden for turismebrancherne med 12 pct., målt ved nettokapitalapparatet, dvs. beholdning af faste aktiver. Den langsigtede udvikling er vist i figur 3.1.1. Det fremgår desuden, at det samlede kapitalapparat på tværs af brancher er vokset 28 pct. i samme periode.

Figur 3.1.1 Udviklingen i turismeefterspørgsel (overnatninger) og nettokapitalapparat inden for turisme og i alt (2010-priser, indeks 2000 = 100)

Note: Turisme dækker brancherne hoteller og restauranter, rejsebureauer, kunst, kultur og spil samt sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter.

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69 og TURIST.

Figuren indikerer, at turismen investeringsmæssigt er et underprioriteret område, idet investeringer i faste aktiver over årene hverken har fulgt den generelle investeringsudvikling eller turismeefterspørgslen. Nettokapitalapparatet inden for turismespecifikke brancher er endda på et lavere niveau end i 2000. Kapitalapparatet for hoteller og restauranter, som er den mest turismespecifikke branche, er til sammenligning steget 7 pct. fra 2000 til 2021.

Løbende investeringer og vedligeholdelse af kapitalapparatet er vigtigt for fortsat at kunne tilbyde turister og borgere attraktive, relevante og varierede produkter og for undgå nedslidning.

KAPITEL 4
Bag om rapporten

4. Bag om rapporten

Formålet med "Turismens økonomiske betydning 2020" er at beregne det samlede turismeforbrug i Danmark samt afdække, hvilke samfundsøkonomiske effekter i form af bl.a. beskæftigelse, som forbruget medfører. I dette kapitel gennemgås metoderne mere detaljeret, og der redegøres for brugen af datakilder, usikkerheder mv.

Rapporten følger de internationale standarder for et turismesatellitregnskab (TSA) til belysning af turismeforbruget og anvender den økonomiske model LINE til beregning af de samfundsmæssige effekter.¹⁹

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvilke nøgletal rapporten frembringer på grundlag af hhv. turismesatellitregnskabet og LINE-modellen.

Figur 4.1.1 Opbygning af turismesatellitregnskab og LINE-model

4.1 Beregning af turismeforbrug

Døgnforbruget og overnatningstallene danner basis for beregning af det samlede turismeforbrug, men der sker en yderligere bearbejdning af data i forbindelse med udarbejdelse af satellitregnskabet:

1. VisitDenmark indhenter detaljerede data om døgnforbrug og overnatninger, der sendes til Center for Regional- og Turismeforskning, CRT
2. På baggrund af data fra nationalregnskabet estimerer CRT det turismeforbrug, der ikke dækkes af VisitDenmarks turistundersøgelser²⁰
3. CRT konsoliderer VisitDenmarks resultater med nationalregnskabet og fordeler turismeforbruget på produkter i overensstemmelse med klassifikationen for TSA.

Disse trin betyder, at VisitDenmarks estimat af turismeforbruget, baseret på de oprindelige data for døgnforbrug og overnatninger, ikke er helt identisk med forbruget i det af CRT beregnede satellitregnskab.

4.1.1 Beregning af døgnforbrug

Beregningen af døgnforbrug bygger primært på VisitDenmarks Turistundersøgelse 2017, hvor der spørges til 15 forbrugskomponenter. I Turistundersøgelsen blev der foretaget ca. 14.000 personlige interview med turister på hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem, i lejede feriehus og lystbådehavne. Af disse var 9.700 udenlandske turister. Interviewstederne blev udtrukket af Danmarks Statistik, og undersøgelsen er repræsentativ for turismen i Danmark på de fem overnatningsformer. I Turistundersøgelsen svarer

¹⁹ Både det regionale turismesatellitregnskab og turismemodulet i LINE er udviklet for VisitDenmark af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) ved seniorforsker, ph.d. Jie Zhang og professor Bjarne Madsen.

²⁰ Det vedrører forbrug til rejsebureauer, rejsearrangører og turistbureauer i forbindelse med billetter, transport og pakkerejser i Danmark.

turisterne på, hvor mange penge de bruger, og på hvad. En samlet oversigt over kilder til døgnforbrug kan ses i appendiks 13.

Turistundersøgelsen bruges til at beregne døgnforbrug på overnatningsformerne hotel-forretning, hotel-ferie, camping, vandrerhjem, lejet feriehus og lystbådehavn. For hver overnatningsform beregnes døgnforbruget på nationalitet og region. VisitDenmark har dog sat som krav, at der skal være mindst 20 interview, før et døgnforbrug kan accepteres. Dette betyder, at beregning af døgnforbrug på hver overnatningsform sker trinvis på følgende måde:

1. Først beregnes et døgnforbrug for hver region for hver nationalitet. Er der 20 interview inden for regionen for den enkelte nationalitet, beregnes et døgnforbrug.
2. Hvis kravet om 20 observationer ikke er opfyldt i en bestemt region, deles Danmark op i Region Hovedstaden og "resten af landet". Hvis der er 20 eller flere interview på nationaliteten i "resten af landet", bliver turisterne tildelt et "uden for Region Hovedstaden" døgnforbrug.
3. Hvis der stadig eksisterer kombinationer af overnatningsformer og nationaliteter, der ikke har fået tildelt et døgnforbrug, beregnes dette på hele landet. Hvis der er 20 interview på hele landet, bruges dette landsgennemsnit på de regioner, som mangler et døgnforbrug.
4. Er der ikke 20 interview på landsplan, bliver døgnforbruget for nationaliteten gennemsnittet for verdensdelen eller udlandet i alt på overnatningsformen, hvis reglen om de 20 interview stadig ikke er opfyldt.

Overstående metode er brugt i TSA-sammenhænge, og disse døgnforbrug bruges for hver overnatningsform og nationalitet. Appendiks 7 viser døgnforbruget. Tabellen viser kun døgnforbrug for kombinationer med 20 observationer i hver celle fra Turistundersøgelsen 2017. I praksis er de blanke felter i tabellen udfyldt med det gennemsnitlige udenlandske døgnforbrug for en given overnatningsform i en given region som nævnt ovenfor.

4.1.2 Beregning af døgnforbrug for erhvervsturisme

For nogle typer erhvervsturister fanger Turistundersøgelsens døgnforbrug ikke det samlede forbrug præcist, da en del udgifter betales af arbejdsgiver før eller efter rejsen. Det gælder f.eks. kongres- og konferencegæster, messedeltagere, faglige studierejser og belønningsrejser. VisitDenmark estimerer dette ekstra forbrug - det såkaldte MICE-tillæg²¹ - og lægger det oven i døgnforbruget. MICE-tillægget er forskelligt for de forskellige typer af formål med erhvervsrejsen og tillægges ca. halvdelen af erhvervsovernatningerne. Tillægget afspejler således mødespecifikke udgiftsposter, som arrangørerne har haft i forbindelse med mødet. MICE-tillægget udgør i gennemsnit ca. en femtedel af det samlede døgnforbrug for forretningsgæster på hotel.

---

²¹ MICE står for meetings, incentives, conventions, og afspejler den del af erhvervsturismen, der vedrører møder.

4.2 Beskrivelse af turismesatellitregnskabet

4.2.1 Tabeller i turismesatellitregnskabet

Analyserne af turismeforbruget i denne rapport er udarbejdet i henhold til retningslinjerne for turismesatellitregnskaber, der knytter turismen til nationalregnskabet.

Det danske turismesatellitregnskab følger de internationale anbefalinger til turismesatellitregnskaber fra UNWTO (verdensturismeorganisationen), OECD og Eurostat, og opfylder kriterierne for et regionalt turismesatellitregnskab (RTSA). Det officielle turismesatellitregnskab indeholder 10 tabeller, hvoraf alle er mere eller mindre repræsenteret i denne rapport. Tabel 4.2.1 viser de tabeller, der indgår. Tabel 1-6 er de vigtigste.

Tabel 4.2.1. Officielle tabeller i et turismesatellitregnskab			
Tabel	Beskrivelse	Note	Indgår i dansk RTSA
1	Indgående turisme (udlændinge i Danmark)	En del af den samlede efterspørgsel – en del af eksporten	Ja
2	Indenlandsk turisme (danskere i Danmark)	En del af danskernes private forbrug	Ja
3	Udgående turisme (danskere i udlandet)	Ikke knyttet til andre TSA-tabeller – en del af importen	Delvist
4	Internt turismeforbrug	Sammenlægning af tabel 1 og 2 og tilføjelse af indenlandske forretningsrejser	Ja
5	Produktion af turismevarer	F.eks. produkter og serviceydelser af turismespecifikke brancher, men også andre	Ja
6	Internt udbud og turismeforbrug pr. produkt	Sammenlægning af tabel 4 og 5	Ja
7	Beskæftigelse	Antal beskæftigede i turismespecifikke brancher – dvs. set fra udbudssiden	Ja
8	Investeringer	Investeringer i turismespecifik fast realkapital - f.eks. hoteller, restauranter m.v.	Ja
9	Offentligt turismeforbrug	Offentligt forbrug til turismespecifikke formål – f.eks. markedsføring, turistinformation, markedsresearch o. lign.	Opdateres efterår 2022
10	Ikke-monetære indikatorer	Antal ankomster, overnatninger, og overnatningssteder	Ja

Resultaterne fra turismesatellitregnskabet opstillet på denne måde kan ses i appendiks 11.

Ideen med turismesatellitregnskabet er at sørge for, at resultaterne er i overensstemmelse med de officielle tal for et lands økonomi, som findes i nationalregnskabet. Man sammenholder oplysninger om turisternes efterspørgsel med tal for udbud og efterspørgsel i dansk økonomi. I de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse, "vinder" nationalregnskabets data, f.eks. må turisternes totale forbrug på hoteller, der af Visit-Denmark beregnes ved at gange hoteldøgnforbruget med antallet af overnatninger på hoteller, ikke overstige nationalregnskabets opgørelse af det samlede forbrug på hotellerne. I så fald må det beregnede døgnforbrug være for højt og vil blive nedjusteret.

4.2.2 Efterspørgselssiden

På efterspørgselssiden beregnes turismeforbruget set fra turistens side. Dette gøres ved at gange antallet af overnatninger med et gennemsnitligt døgnforbrug. Denne rapport arbejder med 15 forskellige typer af overnatningsformer: Hotel (opdelt på forretning og ferie), camping, vandrerhjem, feriehus (opdelt på lejet,

lånt og eget), feriecenter, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet helårsbolig, overnatning hos familie/venner og endagsturisme (opdelt på forretning og ferie, hvor hvert endagsbesøg tæller som et døgn/én overnatning).

I appendiks 12 og 13 findes en oversigt over hvilket datagrundlag, der ligger til grund for oplysningerne på efterspørgselsiden (overnatninger og døgnforbrug) for de forskellige overnatningsformer. Oversigten angiver endvidere graden af usikkerhed for hver overnatningsform.

Overnatningstallene kommer fra en række forskellige kilder. De kommercielle overnatningsformer er bedst belyst, idet de i vidt omfang er omfattet af Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Oplysninger stammer fra forskellige kilder.

Opgørelsen af **dansk endagsturisme** kræver en præcis afgrænsning af denne turismeform, da definitionen heraf har meget stor betydning for omfanget af endagsturismen. Metoden beskrives kort nedenfor. Kilden til dansk endagsturisme - både ferie- og forretningsrelateret - er DTU's Transportvaneundersøgelse. Endagsrejser er kategoriserede som enten ferie- eller forretningsrelaterede på baggrund af undersøgelsens opdeling efter rejseformål. DTU's undersøgelse er en stikprøve, og for visse kommuner er der et begrænset antal interview pr. år – især for forretningsrejsende på kommuneniveau. For at sikre soliditet i analysen beregnes endagsrejser som flerårige glidende vægtede²² gennemsnit. For ferierejser bruges et treårigt glidende vægtet gennemsnit (2018-2020). For forretningsrejser bruges et femårigt glidende vægtet gennemsnit (2016-2020).

Fordelingen på kommuner er sket på baggrund af et 11-årigt glidende gennemsnit (2010-2020). Der er beregnet en kommunematrix, der viser bopæls- og destinationskommune. Antal rejser på kommuneniveau beregnes ved at gange de nationale rejser på kommunematrixen.

Definitionen af turisme er, at man opholder sig uden for sit normale miljø. I VisitDenmarks beregning af dansk endagsturisme betyder det, at kun endagsrejser uden for turistens bopælskommune indgår. Dog er det for endagsturisme besluttet, at borgere fra Frederiksberg, der tager til Københavns Kommune, ikke er turister og vice versa. Desuden er endagsbesøg defineret som minimum tre timers varighed inklusive transport og med minimum en times ophold på destinationen. Samlet svarer antallet af endagsferieture til, at hver dansker i gennemsnit tog 8,6 af disse om året.

Døgnforbruget er i overvejende grad indsamlet ved hjælp af VisitDenmarks Turistundersøgelse 2017. Der spørges i undersøgelsen til forbruget på en række forbrugskomponenter, og vha. disse oplysninger kan man danne sig et billede af, på hvilke varer og i hvilke brancher turisterne lægger deres penge. Idet der spørges til økonomisk rejsegruppe og opholdslængde kan forbruget fordeles ud på personligt forbrug pr. døgn i overensstemmelse med overnatningsstatistikken.

4.2.3 Udbudssiden

Oplysningerne fra udbudssiden – dvs. fra virksomhedernes side – stammer primært fra nationalregnskabet. De anvendte oplysninger om turismeudbuddet kategoriseres i satellitregnskabet i tre hovedkategorier: (1) turismeprodukter, (2) turismerelaterede produkter (detailhandel o. lign.) og (3) andet.

I appendiks 14 findes en oversigt over, hvilke produkter og brancher der regnes som hhv. "turisme" og "turismerelaterede".

I nationalregnskabet udarbejdes en række såkaldte input/output-tabeller, der beskriver det økonomiske kredsløb i Danmark – dvs. hvordan penge og ressourcer bevæger sig rundt mellem brancher, det private og offentlige erhvervsliv mv. Den regionale og kommunale nedbrydning af nationalregnskabstal, beskæftigelsestal mv. i turismesatellitregnskabet sker på basis af CRT's samfundsøkonomiske model, SAM-K, bl.a. med input fra Danmarks Statistik.

---

²² Vægtene halveres hvert år bagud.

4.3 Ændringer i data og metode siden sidste rapport

4.3.1 Dataændringer og nye data

Denne rapport afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2019, udgivet i 2021. Fokus i rapporten er på turismeforbruget 2020, der på mange måder var et specielt år i skyggen af corona-pandemien. Pga. enkelte dataændringer er 2019 revideret og flere steder rapporteret som sammenligningsår inden corona. Desuden er 2021 som noget estimeret. Ændringerne er uddybet nedenfor.

4.3.2 Corona-pandemien har haft en stor effekt på turismen og dataindsamlingen

Udover at have ramt turismen hårdt har corona-pandemien også påvirket dataindsamlingen og udfordret de normale praksisser omkring udregning af turismeforbrug.

Der er ikke samlet data ind for de fleste af kilderne til ikke-kommerciel turisme, dvs. turisme uden betalt overnatning, i 2020. Derfor er der foretaget en række antagelser:

- Udviklingen i udenlandske overnatninger hos familie/venner og udenlandske endagsbesøg har fulgt udviklingen i kommerciel turisme fra 2019 til 2020.
- Udviklingen i indenlandske overnatninger i eget og lånt feriehus har fulgt udviklingen i lejet feriehus fra 2019 til 2020.

Beregningerne er foretaget som vækstrater i overnatningstallene pr. nationalitet, kommune og måned pr. nationalitet, kommune og måned. Specifikt er der i flere steder brugt gennemsnit for landsdel, region eller hele landet i stedet for kommune, hvis der var under 1.000 overnatninger fra den givne nationalitet i 2019.

Desuden følger turismeforbruget fra danske endagsforretningsrejsende nu udviklingen i endagsbesøg i stedet for en mekanisk og konstant fremskrivning i turismeforbruget for denne gruppe.

Da det ikke var muligt at indsamle forbrugsdata via Turistundersøgelsen, er døgnforbrugstal fra seneste undersøgelse i 2017 desuden fremskrevet med prisudviklingen i turismeprodukterne.

Ligeledes har indsamling af produktionstal i nationalregnskabet været vanskeliggjort og forsinket af pandemien. Derfor er der i beregningerne brugt ikke validerede tal for "hotelforbrug", dvs. overnatning, og "pakkede ferierejser" fra "husholdningernes forbrug på dansk område" i nationalregnskabet, da udgivelsen af 2020-data blev forsinket med et år. Disse forbrugskomponenter er essentielle, da turisternes forbrug bliver afstemt med disse.

Forbeholdene tillægger generelt turismeforbrugstallene en større usikkerhed end sædvanligt.

4.3.3 Estimat på turismeforbruget 2021

For at kunne belyse corona-pandemiens påvirkning af dansk turisme bredere og på et mere aktuelt grundlag har VisitDenmark som noget nyt udviklet en model, der kan give foreløbige estimater af turismeforbruget 2021. I rapporten henvises således til turismeforbruget 2021 enkelte steder. 2021-tallene følger ikke satellitregnskabsmetoden, men fremskriver turismeforbruget med udviklingen i overnatningstal og priser. Således er turismeforbruget i rapporten angivet i årets priser. Det skal også nævnes, at turismeforbruget 2019-2021 nærmere skal betragtes som en toårig udvikling end rene coroneffekter.

Corona-pandemien påvirkede brancher meget forskelligt gennem 2020 pga. de mange nedlukninger, restriktioner samt ændrede forbrugervaner. Jf. prisfremskrivningerne estimeres det, at det gennemsnitlige turistdøgnforbrug faldt 1,7 pct. fra 2019 til 2020 og steg 1,0 pct. fra 2020 til 2021. Til sammenligning steg det generelle forbrugerprisindeks hhv. 0,4 og 1,9 pct. i samme perioder.

Kilderne til overnatninger/Besøg og døgnforbrug kan opdateres, eller resultaterne af nye undersøgelser kan implementeres. Derfor erstatter resultater i denne rapport tidligere udgivne tal. Det estimerede turismeforbrug 2021 skal derfor snarere ses som et supplement end en erstatning for de endelige 2021-

resultater, der sædvanlig udgives i 2023 og som vil afvige fra de foreløbige estimater som opdateret data bliver tilgængeligt.

Et eksempel er overnatningskategorien, lejet helårsbolig (Airbnb mm.), hvor der i skrivende stund ikke foreligger 2021-data. Her er det for 2021, som i afsnit 3.3.2, indtil videre antaget, at udviklingen har fulgt gennemsnitsudviklingen for hotel-ferie og vandrerhjem fra 2019 til 2021 pr. nationalitet, geografi og måned.

Herudover kan nationalregnskabsdata ændre sig fra år til år, hvilket er en indbygget usikkerhed. Dette kan påvirke forbrugsestimaterne i den ene eller anden retning fra den foreløbige til den endelige model.

4.3.4 Ny kilde til udlejningsplatforme

Eurostat har indgået en dataaftale med de fire største udlejningsplatforme.²³ Data dækker foruden Airbnb, der hidtil blev anvendt, nu også Booking, Expedia og Tripadvisor. Kilden dækker desuden flere nationaliteter, fire byer og landsdele. Implementeringen af den nye kilde forbedrer datagrundlaget for 'Lejet helårsbolig' og opjusterer turismeforbruget i denne kategori.

Det skal også nævnes, at Eurostats data kun vedrører ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold, dvs. NACE 55.2 og altså ikke NACE 55.1: hoteller, feriecentre, vandrerhjem mm. Det kan ikke udelukkes, at tidligere anvendte Airbnb-data indeholdt et element af hoteller mm. der udlejede gennem platformen. Dette er en mulig forklaring på, at overnatningsdata for nogle af de større byer nu er nedjusteret en smule i forhold til tidligere anvendte Airbnb-data.

VisitDenmark opregner i forvejen privat feriehusudlejning og gennem små bureauer (under 25 huse), da det ikke indgår i den løbende feriehusstatistik. For at undgå at dobbelttælle feriehusovernatninger er Eurostat-data 2020 korrigeret ca. 10 pct. ned. Kilden er her Epinions Sommerhusundersøgelse 2021. Der er desuden anvendt antal bedømmelser til at fordele overnatninger på landsdele ud på kommuner samt andelen af feriehus/helårsboliger via BBR som indikation på graden af privatferiehusudlejning i kommunen.

Da feriehusedelen af overnatninger gennem udlejningsplatformene nu fratrækkes, kategoriseres overnatningsformen som 'Lejet helårsbolig'.

4.4 Usikkerhed i turismøkonomiske beregninger

De største usikkerheder er knyttet til opgørelsen af turismeeffekter på lokalt niveau, idet en stor del af oplysningerne fra såvel efterspørgsels- som udbudssiden ikke er lokalt fordelte.²⁴

En række usikkerheder er indbygget i data, ligesom der kontinuerligt sker forbedringer af de metodikker, der anvendes. Desuden arbejder LINE-modellen løbende med opdatering af nationalregnskabstidsserier og fremskrivninger for ikke-endelig data af bl.a. antal fuldtidsbeskæftigede og værditilvækst vha. den makroøkonomiske model ADAM. På nuværende tidspunkt er 2018 det seneste endelige referenceår i nationalregnskabet.

En central antagelse bag beregning af forbruget i kommunerne er, at hele turistens forbrug finder sted i den kommune, hvor turisten overnatter (eller slutdestinationen for endagsrejsende). Dette er naturligvis ikke altid korrekt. En følge af den antagelse er, at kommuner med stor tiltrækningskraft på overnattende turister med bopæl i andre kommuner - i kraft af f.eks. attraktioner - alt andet lige undervurderes i opgørelserne.

---

²³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/collaborative-economy-platforms>

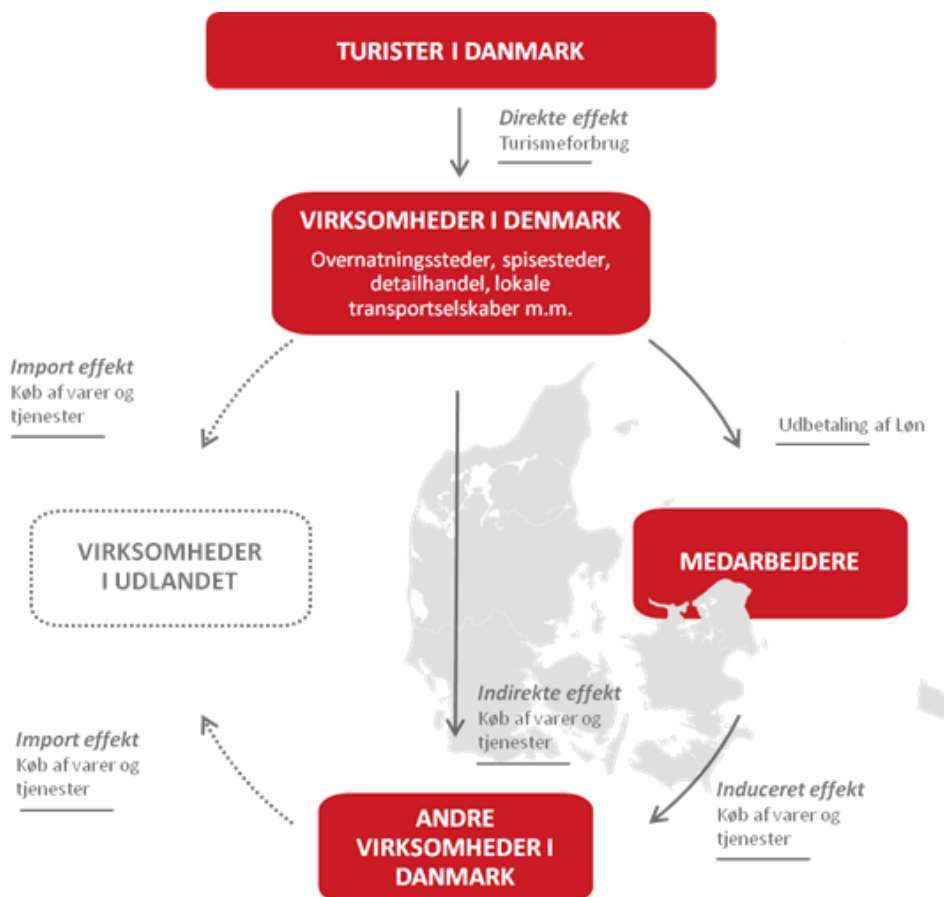
²⁴ At udarbejde et satellitregnskab for turisme samt beregne de afledte effekter af turismen helt ned på kommunalt niveau kræver antagelser, som giver anledning til forbehold. Det danske satellitregnskab på kommuneniveau er en udfordring, idet data fra nationalregnskabet på produktniveau sjældent er geografisk opdelt. Derfor fordeler CRT og Danmarks Statistik bl.a. omsætningen på kommuner vha. estimeringsmetoder. En af metoderne er at anvende lønsummen på arbejdsstederne til at fordele en branches omsætning.

VisitDenmark og CRT arbejder løbende på at forbedre metoden for at kunne give det mest retvisende billede af turismen. Dette giver ændringer i niveauerne for nøgletallene - især på regionalt og lokalt niveau.

4.5 Beregning af afledte effekter i LINE-modellen

Turismens afledte effekter er ikke en del af satellitregnskabet. VisitDenmark beregner de afledte effekter vha. LINE-modellen,²⁵ som bygger på data fra satellitregnskabet. Figur 3.5.1 illustrerer, hvordan og hvor de forskellige effekter opstår.

Figur 4.5.1 Det turismeøkonomiske flow af effekter

Udgangspunktet er turistens direkte forbrug i forskellige virksomheder. Virksomhederne tilhører en lang række brancher, og i hver branche kan en større eller mindre andel af den samlede omsætning tilskrives turismeforbrug, f.eks. har hoteller en stor del af omsætningen fra turister, mens detailhandlen har en mindre. De virksomheder, som turistene har brugt penge i, køber råvarer og andet i andre virksomheder, som således også påvirkes af det oprindelige turismeforbrug. Dette kaldes den *indirekte effekt*. Desuden udbetaler virksomhederne løn til sine medarbejdere, som anvender en del af denne til forbrug. Dette kaldes den *inducerede effekt*. Endelig er der en del af omsætningen, som bliver anvendt til *import*, og som derfor forsvinder ud af den danske økonomi. På engelsk kaldes dette "leakage" – lækage.

²⁵ VisitDenmark anvender LINE-modellen, fordi den er kommunalt baseret og dermed mere anvendelig til analyser på kommunalt og regionalt niveau end andre makroøkonomiske modeller, som f.eks. ADAM-modellen, der er nationalt baseret.

4.5.1 LINE-modellens multiplikatorer

Alle effekterne kan kobles sammen, og den såkaldte tekniske multiplikator kan beregnes:

$$\text{Teknisk multiplikator} = \frac{\text{Direkte} + \text{indirekte} + \text{induceret} - \text{import}}{\text{Direkte}}$$

Den tekniske multiplikator viser, hvor meget den direkte effekt bliver ganget op, når den siver ud i økonomien. Til at beregne disse effekter anvendes en økonomisk model²⁶.

Ud over den tekniske turismemultiplikator anvender VisitDenmark såkaldte turismemultiplikatorer, der relaterer turismeomsætningen (mio. kr.) til den turismeafledte beskæftigelse (fuldtidsbeskæftigede), værditilvækst (mio. kr.) og skatteprovenu (mio. kr.). VisitDenmarks turismemultiplikatorer er ikke multiplikatorer i gængs forstand, men forholdstal mellem omsætning og afledte effekter. De opgøres således:

$$\text{Multiplikator} = \frac{\text{Samlet turismeafledt effekt}}{\text{Samlet turismeforbrug}}$$

VisitDenmark anvender bl.a. turismemultiplikatorerne til at analysere, hvordan ændringer i turisme-forbruget forplanter sig i samfundet gennem ændringer i jobskabelse, værditilvækst og skatteindtægter.

---

²⁶ CRT publicerede i 2016 notatet "En introduktion til multiplikatorer inden for området turisme og dansk praksis på området", der uddyber anvendelsen af multiplikatorer med udgangspunkt i litteraturen på området, og bl.a. analyserer historiske TSA-multiplikatorer. Herudover analyseres, hvilke faktorer, der påvirker størrelsen af turismemultiplikatorer i danske regioner og kommuner. Notatet egner sig til læsere med interesse i analyse af turismeøkonomiske effekter.

© Daniel Villadsen

APPENDIX

Appendiks

Appendiks 1. Turismeforbrug i kommunerne

Turismeforbrug og turismeandel, Region Hovedstaden 2020

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnatningsformer	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endagsrejsende		
Hele regionen	31.537	15.057	4.461	12.019	2.318.039	1,4
København	14.381	8.109	628	5.645	1.052.622	1,4
Bornholm	3.066	2.292	643	131	30.686	10,0
Gribskov	1.977	735	994	248	20.081	9,8
Frederikssund	1.650	206	417	1.027	32.421	5,1
Helsingør	1.428	708	172	547	34.620	4,1
Tårnby	1.000	520	39	441	45.004	2,2
Halsnæs	891	290	460	141	20.116	4,4
Frederiksberg	709	252	91	366	63.950	1,1
Rudersdal	679	321	133	225	53.873	1,3
Gentofte	642	207	136	299	152.098	0,4
Gladsaxe	524	30	99	395	127.490	0,4
Hillerød	520	136	54	330	64.895	0,8
Lyngby-Taarbæk	461	133	50	278	71.221	0,6
Høje-Taastrup	396	115	66	215	76.106	0,5
Hvidovre	366	118	64	184	51.133	0,7
Hørsholm	335	118	21	196	21.719	1,5
Ballerup	322	94	49	180	114.290	0,3
Fredensborg	303	91	25	188	26.622	1,1
Brøndby	300	128	46	126	38.084	0,8
Glostrup	263	89	21	153	38.702	0,7
Egedal	224	21	76	127	21.594	1,0
Furesø	197	62	37	98	22.318	0,9
Rødovre	181	64	29	89	22.878	0,8
Herlev	147	35	31	81	33.077	0,4
Albertslund	139	43	27	69	27.537	0,5
Dragør	129	65	12	52	4.799	2,7
Ishøj	125	56	17	52	13.786	0,9
Allerød	124	15	13	95	26.805	0,5
Vallensbæk	57	5	11	42	9.512	0,6

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavne, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Sjælland 2020

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endagsrejsende		
Hele regionen	12.498	5.139	3.306	4.053	565.397	2,2
Odsherred	1.908	616	1.000	292	22.093	8,6
Guldborgsund	1.819	1.182	434	203	36.758	4,9
Lolland	1.033	619	231	183	29.549	3,5
Slagelse	1.027	411	194	421	52.266	2,0
Vordingborg	980	509	194	276	24.311	4,0
Roskilde	917	241	130	546	65.908	1,4
Kalundborg	855	305	301	250	75.943	1,1
Næstved	765	286	140	339	44.302	1,7
Holbæk	560	150	157	254	39.789	1,4
Køge	522	158	40	325	49.431	1,1
Ringsted	407	108	28	271	24.402	1,7
Stevns	392	180	93	119	9.250	4,2
Greve	333	62	75	196	28.763	1,2
Faxe	316	147	95	74	21.776	1,5
Lejre	270	60	122	88	15.774	1,7
Sorø	268	96	26	145	14.649	1,8
Solrød	126	9	46	71	10.433	1,2

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget feriehus, lånt feriehus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Syddanmark 2020

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endagsrejsende		
Hele regionen	23.889	13.747	3.433	6.710	1.106.255	2,2
Varde	4.028	3.261	505	262	44.684	9,0
Tønder	1.797	1.300	196	301	34.105	5,3
Vejle	1.788	731	263	794	94.776	1,9
Sønderborg	1.769	1.080	243	447	72.082	2,5
Odense	1.552	564	216	773	163.788	0,9
Kolding	1.505	675	229	601	102.835	1,5
Esbjerg	1.425	692	116	617	105.712	1,3
Haderslev	1.157	513	238	406	35.811	3,2
Billund	1.102	652	26	424	69.906	1,6
Middelfart	983	475	180	328	34.297	2,9
Svendborg	782	443	118	220	35.909	2,2
Fredericia	774	290	83	401	75.570	1,0
Aabenraa	750	348	155	248	62.315	1,2
Fanø	717	581	107	29	2.455	29,2
Langeland	574	462	86	26	11.642	4,9
Nyborg	573	237	46	290	20.123	2,8
Nordfyns	549	365	128	57	19.574	2,8
Faaborg-Midtfyn	537	337	85	115	33.002	1,6
Kerteminde	490	181	240	69	21.280	2,3
Assens	452	222	114	117	28.062	1,6
Vejen	338	117	45	176	35.109	1,0
Ærø	246	223	14	9	3.218	7,6

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget feriehus, lånt feriehus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Midtjylland 2020

Turismeforbrug						
	I alt	Kommercielle overnatnings- former	Ikke- kommercielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende	Samlet udbud af varer og tjenester	Turismeandel af samlet udbud
		mio. kr.			pct.	
		mio. kr.			pct.	
Hele regionen	20.481	10.353	4.003	6.125	1.261.269	1,6
Aarhus	4.162	1.745	366	2.051	348.922	1,2
Ringkøbing-Skjern	3.633	2.605	672	356	99.666	3,6
Syddjurs	1.846	901	634	311	26.031	7,1
Norrdjurs	1.412	638	365	409	25.320	5,6
Herning	1.172	429	126	617	85.285	1,4
Silkeborg	1.076	503	193	380	72.951	1,5
Holstebro	986	609	158	218	53.219	1,9
Horsens	870	293	120	457	84.806	1,0
Lemvig	837	555	210	72	26.639	3,1
Viborg	700	263	159	278	97.515	0,7
Hedensted	697	361	181	155	41.330	1,7
Skive	631	305	241	85	36.796	1,7
Skanderborg	518	196	146	176	56.568	0,9
Randers	514	195	120	199	65.295	0,8
Odder	405	205	124	76	12.445	3,3
Ikast-Brande	319	110	40	168	67.194	0,5
Struer	287	181	54	52	14.952	1,9
Samsø	278	209	57	12	2.881	9,6
Favrskov	139	51	35	53	43.454	0,3

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget feriehus, lånt feriehus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Nordjylland 2020

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnatningsformer	Ikke-kommercielle overnatningsformer mio. kr.	Endags-rejsende		
Hele regionen	15.330	10.258	2.595	2.477	525.018	2,9
Aalborg	3.000	1.402	547	1.051	204.283	1,5
Jammerbugt	2.813	2.107	502	204	25.348	11,1
Frederikshavn	2.625	2.044	326	254	55.157	4,8
Hjørring	2.417	1.769	451	197	60.323	4,0
Thisted	1.522	1.098	288	136	42.570	3,6
Mariagerfjord	935	552	208	175	41.748	2,2
Vesthimmerlands	750	467	95	188	31.498	2,4
Morsø	448	361	48	39	16.714	2,7
Rebild	332	134	32	166	21.520	1,5
Læsø	262	185	59	18	1.632	16,1
Brønderslev	227	140	39	48	24.225	0,9

Note: Kommercielle overnatningsformer: hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem, lystbådehavn, festival, krydstogt, lejet feriehus og lejet helårsbolig.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: eget feriehus, lånt feriehus, familie/venner.

Appendiks 2. Turismens forretningsområder

Turismeforbrug fordelt på forretningsområde og overnatningsform 2020

	Turismeforbrug			
	I alt	Kyst- og naturturisme	Storby-turisme mio. kr.	Erhvervs- og mødeturisme
Hele landet	103.735	63.706	17.836	22.193
Kommerciel	54.554	36.108	9.151	9.294
Hotel - ferie	11.769	6.096	5.673	-
Hotel - forretning	9.294	-	-	9.294
Feriecentre	1.635	1.615	20	-
Camping	7.094	6.192	902	-
Vandrerhjem	1.180	506	674	-
Lejet feriehus	18.861	18.413	448	-
Lystbåde	907	804	103	-
Lejet helårsbolig	3.813	2.482	1.332	-
Festival	-	-	-	-
Krydstogt	0	0	0	-
Ikke-kommerciel	49.182	27.598	8.685	12.899
Eget feriehus	9.780	9.033	747	-
Lånt feriehus	1.843	1.756	87	-
Familie/Venner	6.176	4.466	1.710	-
Endagsturister - ferie	18.484	12.343	6.141	-
Endagsturister - forretning	12.899	-	-	12.899

Note: 0 = under 500 mio. kr.

Appendiks 3. Samlede antal overnatninger 2020 (1.000)

	Udlandet i			Belgien og												
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Holland	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle overnatninger og endagsb	180.715	139.591	41.124	609	174	30	43	79	759	1.122	39	68	476	15	82	2.163
Alle overnatninger	120.731	89.266	31.464	609	174	30	43	79	759	1.122	39	68	476	15	82	1.674
(1.000)	49.680	31.620	18.060	17	53	8	12	35	89	473	22	20	82	10	26	725
Hotel-ferie	5.747	4.587	1.160	7	18	3	5	16	38	59	10	8	35	5	12	180
Hotel-forretning	3.614	2.802	812	5	12	2	4	13	25	46	9	7	25	4	10	90
Feriecentre	2.924	2.525	398	0	5	0	0	0	1	68	0	0	0	0	0	85
Camping	10.998	8.848	2.150	0	10	0	0	1	7	116	0	0	3	0	0	124
Vandrerhjem	1.128	777	351	5	7	2	3	4	17	14	2	5	18	1	4	23
Lejet feriehus	24.253	11.445	12.807	0	0	0	0	0	0	156	0	0	0	0	0	206
Lystbåde	1.017	637	380	0	1	0	0	1	1	14	0	0	0	0	0	16
Andre/ældre undersøgelser	131.035	107.971	23.064	591	121	22	31	44	670	648	18	48	394	5	56	1.438
Lejet helårsbolig	2.517	1.152	1.364	10	20	4	8	5	45	65	0	4	19	3	9	83
Festival	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krydstogt	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Eget feriehus	41.681	41.681	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	6.647	6.647	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	20.205	8.166	12.039	581	101	18	23	39	625	583	18	44	375	2	47	866
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>54.533</i>	<i>44.874</i>	<i>9.660</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	489
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>5.451</i>	<i>5.451</i>	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Storbri-										Østeuropa		Europa i		Amerika		Asien i		Andre
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	i øvrigt	øvrigt	i øvrigt	i øvrigt	øvrigt	lande		
Alle overnatninger og endagsb	488	31	152	348	295	982	5.306	14	20.882	867	175	1.338	1.414	539	423	2.209			
Alle overnatninger	488	31	152	348	295	982	985	14	16.496	867	175	1.338	1.414	539	423	1.745			
	87	14	18	78	62	256	406	4	14.685	143	26	117	121	29	39	400			
Hotel-ferie	26	5	9	28	24	119	133	2	219	64	9	39	56	6	16	8			
Hotel-forretning	29	4	7	16	17	91	96	2	125	61	7	39	36	4	18	7			
Feriecentre	8	0	0	7	0	6	46	0	153	1	1	5	8	0	0	0			
Camping	8	0	0	20	2	9	31	0	1.793	0	6	10	3	0	1	5			
Vandrerhjem	13	4	2	5	19	28	18	1	70	16	3	25	17	19	4	3			
Lejet feriehus	0	0	0	0	0	0	38	0	12.049	0	0	0	0	0	0	358			
Lystbåde	3	0	0	2	0	3	44	0	277	0	1	0	0	0	0	18			
Andre/ældre undersøgelser	401	17	134	269	233	726	4.899	10	6.197	724	149	1.221	1.293	510	384	1.809			
Lejet helårsbolig	27	4	4	20	20	64	24	2	710	58	10	57	52	14	18	4			
Festival	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Krydstogt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Eget feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Lånt feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Familie/venner	374	13	130	250	213	662	555	8	1.102	666	138	1.164	1.241	496	366	1.341			
<i>Endagsturister - ferie</i>	0	0	0	0	0	0	4.320	0	4.386	0	0	0	0	0	0	464			
<i>Endagsturister - forretning</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			

Note: endagsturister er angivet i antal besøg.

0 = under 500 overnatninger.

Appendiks 4. Turisternes opholdslængder 2020 (gennemsnitlige antal overnatninger)

	Udlandet i			Belgien og		Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Holland	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg											
Kommerciel turisme	4,3	3,7	5,8							4,2						3,1
Hotel-ferie	1,8	1,7	2,2	2,7	2,2	2,6	2,6	2,3	3,2	2,6	2,3	2,2	2,7	2,1	2,1	1,9
Hotel-forretning	1,8	1,7	2,2	2,5	2,1	3,7	2,2	1,9	2,9	2,1	4,4	2,2	2,2	2,7	3,2	2,3
Feriecentre	3,5	3,4	4,7	5,3	4,9	5,4	5,6	4,4	4,6	7,5	5,0	9,7	4,0	5,0	4,4	4,2
Camping	5,8	6,5	4,2	3,2	3,3	2,5	3,6	2,7	3,0	3,5	2,4	3,1	2,8	3,0	3,7	3,4
Vandrerhjem	2,3	2,3	2,2	2,2	2,0	2,4	2,5	2,1	2,1	2,3	2,7	2,0	2,4	1,7	1,7	1,9
Lejet feriehus	7,9	6,6	9,5							8,6						8,0
Lystbåde	5,0	4,9	5,2	5,0	5,4			5,0	5,3	8,1			6,4			3,2
Andre/ældre undersøgelser																
Lejet helårsbolig	2,8	3,1	5,0	6,6	5,6	6,5	6,5	5,6	3,8	4,0		5,6	4,0	6,5	4,0	4,2
Festival																
Krydstogt	1,0		1,0													1,0
Eget feriehus	6,0	6,0														
Låntferiehus	8,0	8,0														
Familie/venner	3,9	3,1	4,7	6,8	2,9	15,7	1,4	3,9	5,5	5,1		6,8	9,8	3,6	3,8	3,7
Endagsturister - ferie	1,0	1,0	1,0													1,0
Endagsturister - forretning	1,0	1,0														

	Polen		Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbri- tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande
Kommerciel turisme							2,1		7,6								
Hotel-ferie	2,1	2,2	2,1	2,5	3,0	2,5	1,6	2,2	2,4	2,0	2,7	2,1	2,2	2,3	2,3	2,3	2,5
Hotel-forretning	2,5	2,1	2,5	1,9	2,6	2,0	1,7	3,0	1,9	3,7	2,4	2,3	2,1	4,2	2,5	3,4	
Feriecentre	7,9	4,7	4,6	4,3	6,2	4,0	3,0	4,9	4,4	5,5	7,0	5,6	4,2	3,9	3,9		
Camping	4,2	3,2	4,9	3,3	3,1	3,8	2,6	3,6	4,4	3,1	3,3	4,9	2,9	2,8	2,8	4,2	
Vandrerhjem	2,7	2,7	2,0	2,0	2,1	2,3	1,5	1,7	2,2	2,7	2,0	2,2	2,1	2,8	1,8	2,6	
Lejet feriehus							6,7		9,5							11,0	
Lystbåde	4,6	4,7		5,2	5,0	5,1	2,9		6,1	5,1	5,6	4,1	5,9			5,1	
Andre/ældre undersøgelser																	
Lejet helårsbolig	5,6	5,6	6,0	6,0	4,5	4,8	3,4	6,5	5,1	4,8	5,6	5,6	6,1	6,5	6,5	5,9	
Festival																	
Krydstogt																	
Eget sommerhus																	
Lånt sommerhus																	
Familie/venner	5,5	5,4	6,4	4,5	7,4	4,4	2,8	14,6	2,9	3,7	7,0	5,3	7,0	9,9	6,6	4,8	
Endagsturister - ferie	1,0						1,0		1,0							1,0	
Endagsturister - forretning																	

Kilder: For hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejeferiehus, Danmarks Statistik for Danmark og udlandet i alt. For lystbådehavn og nationalitetsfordeling, Turistundersøgelsen 2017. Øvrige turismeformer - se appendiks 12.

Appendiks 5. Antal ankomster 2020 (1.000)

	Udlandet i			Belgien og												
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Holland	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg	85.260	69.666	15.594	94	60	5	23	27	158	242	23	17	76	6	26	977
Alle overnatningsformer	25.276	19.341	5.935	94	60	5	23	27	158	242	23	17	76	6	26	488
Kommerciel turisme	11.642	8.555	3.088	7	22	3	5	16	32	112	7	9	33	5	11	235
Hotel-ferie	3.173	2.642	531	3	8	1	2	7	12	23	5	4	13	2	6	95
Hotel-forretning	1.974	1.601	373	2	6	1	2	7	9	22	2	3	11	1	3	40
Feriecentre	836	751	85	0	1	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	20
Camping	1.880	1.372	509	0	3	0	0	0	2	33	0	0	1	0	0	37
Vandrerhjem	500	338	162	2	3	1	1	2	8	6	1	2	7	1	2	12
Lejet feriehus	3.075	1.721	1.354	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	26
Lystbåde	202	129	73	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5
Andre/ældre undersøgelser	73.866	61.111	12.507	87	38	2	18	11	126	130	15	7	43	1	15	742
Lejet helårsbolig	898	375	276	1	4	1	1	1	12	16	0	1	5	0	2	20
Festival	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krydstogt	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Eget feriehus	6.947	6.947	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	831	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	5.205	2.634	2.571	85	35	1	17	10	115	114	15	6	38	1	12	233
Endagsturister - ferie	54.533	44.874	9.660	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	489
Endagsturister - forretning	5.451	5.451	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Storbri-															
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande
Alle o.former og endagsbesøg	105	9	29	89	57	275	4.724	3	6.849	247	31	280	239	63	75	788
Alle overnatningsformer	105	9	29	89	57	275	4.03	3	2.463	247	31	280	239	63	75	324
Kommerciel turisme	32	6	8	30	24	110	198	2	1.942	54	10	49	54	10	17	44
Hotel-ferie	13	2	4	11	8	47	81	1	93	31	3	18	26	3	7	3
Hotel-forretning	12	2	3	8	6	47	56	1	66	17	3	17	17	1	7	2
Feriecentre	1	0	0	2	0	1	15	0	31	0	0	1	2	0	0	0
Camping	2	0	0	6	1	2	12	0	403	0	2	2	1	0	0	1
Vandrerhjem	5	1	1	3	9	12	13	1	32	6	2	11	8	7	2	1
Lejet feriehus	0	0	0	0	0	0	6	0	1.272	0	0	0	0	0	0	33
Lystbåde	1	0	0	0	0	1	15	0	45	0	0	0	0	0	0	4
Andre/ældre undersøgelser	73	3	21	58	33	164	4.526	1	4.906	193	22	231	186	52	58	744
Lejet helårsbolig	5	1	1	3	4	13	7	0	139	12	2	10	9	2	3	1
Festival	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krydstogt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eget feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lånt feriehus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Familie/venner	68	2	20	55	29	151	198	1	381	181	20	221	177	50	55	279
Endagsturister - ferie	0	0	0	0	0	0	4.320	0	4.386	0	0	0	0	0	0	464
Endagsturister - forretning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Note: 0 = under 500 ankomster.

Kilder: For hotel, feriecenter, camping, vandrerhjem og lejeferiehus, Danmarks Statistik for Danmark og udlandet i alt. For lystbådehavn og nationalitetsfordeling, Turistundersøgelsen 2017. Øvrige turismeformer - se appendiks 12.

Appendiks 6. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer)

	Udlandet i			Belgien og												
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Holland	Indien	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Turistundersøgelsen 2017	1,5	1,6	1,5	-	-	-	-	-	-	1,5	-	-	-	-	-	1,5
Hotel-ferie	1,5	1,6	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6	1,5	1,4	1,6	-	1,3	1,3	-	1,3	1,4
Hotel-forretning	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	-	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Feriecentre	2,4	2,3	2,5	-	2,4	-	-	-	-	2,9	-	-	-	-	-	2,3
Camping	1,9	2,0	1,9	-	-	-	-	-	-	2,0	-	-	-	-	-	2,0
Vandrerhjem	1,3	1,6	1,2	-	-	-	-	-	1,1	1,3	-	-	1,2	-	-	1,3
Lejet feriehus	2,0	1,9	2,1	-	3,2	-	-	-	-	1,9	-	-	-	-	-	1,7
Lystbåde	1,6	1,7	1,5	-	-	-	-	-	-	2,0	-	-	-	-	-	1,4

	Andre lande															
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbri- tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	Østeuropa i øvrige	Europa i øvrige	Amerika i øvrige	Asien i øvrige	Andre lande
Turistundersøgelsen 2017	-	-	-	-	-	-	1,4	-	1,9	-	-	-	-	-	-	-
Hotel-ferie	-	-	-	1,3	1,5	1,3	1,6	-	1,5	1,4	1,6	1,5	1,4	1,3	1,5	-
Hotel-forretning	1,0	-	1,0	1,0	1,1	1,0	1,0	-	1,0	1,1	-	1,0	1,0	1,1	1,0	-
Feriecentre	-	-	-	-	-	-	3,2	-	1,9	-	-	-	-	-	-	-
Camping	-	-	-	-	-	-	2,0	-	1,8	-	-	-	-	-	-	-
Vandrerhjem	-	-	-	-	-	1,0	1,2	-	1,2	1,1	-	-	-	-	-	-
Lejet feriehus	-	-	-	-	-	1,9	1,6	-	2,2	-	-	-	-	-	-	-
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	1,4	-	1,6	-	-	-	-	-	-	-

Note: Rejsegrupppestørrelserne beregnet vha. turistundersøgelsen (Hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus), såfremt der er minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2017.

Appendiks 7. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Holland	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Turistundersøgelsen 2017												
Hotel-ferie	2.000	1.600	2.500	2.950	2.100	2.000	3.000	2.800	2.650	1.800	3.150	2.750
Hotel-forretning	2.950	2.650	3.300	3.350	2.650	2.700	3.800	3.250	3.250	2.650	3.500	3.950
Feriecentre	850	850	850	-	650	-	1.200	-	700	650	-	-
Camping	650	650	750	-	650	-	2.000	-	750	600	-	-
Vandrerhjem	1.100	1.150	1.100	1.200	850	900	1.600	1.050	1.600	1.000	1.000	1.450
Lejet feriehus	750	800	750	-	700	-	1.600	1.050	950	650	-	-
Lystbåde	800	750	850	-	450	-	1.950	-	1.200	700	-	-

Note: Døgnforbrug kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform. Læs evt. mere i afsnit 3.1 om metoden bag de anvendte regionale døgnforbrug til beregning af turismeomsætning
Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2017.

Appendiks 8. Gruppetøgnforbrug (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Holland	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Turistundersøgelsen 2017												
Hotel-ferie	3.000	2.550	3.600	4.050	3.400	2.550	4.200	3.750	4.100	2.650	4.350	4.000
Hotel-forretning	3.100	2.850	3.450	3.400	2.700	2.750	4.000	3.350	3.350	2.700	3.750	4.050
Feriecentre	2.050	2.050	2.100	-	1.950	-	2.800	-	2.300	1.150	-	-
Camping	1.300	1.250	1.450	-	1.300	-	4.000	-	1.450	1.050	-	-
Vandrerhjem	1.500	1.850	1.250	1.350	1.150	1.050	2.050	1.100	2.000	1.200	1.100	1.650
Lejet feriehus	1.550	1.500	1.550	-	1.400	-	2.750	2.000	1.500	1.500	-	-
Lystbåde	1.250	1.300	1.250	-	900	-	2.700	-	1.650	1.100	-	-

Appendiks 9. Opholdsforbrug pr. gruppe (kr., afrundet)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Frankrig	Holland	Italien	Norge	Storbritannien	Sverige	Tyskland	USA	Asiatiske lande
Turistundersøgelsen 2017												
Hotel-ferie	7.150	5.750	9.050	15.250	9.900	7.800	9.200	10.950	7.600	7.200	10.500	10.250
Hotel-forretning	6.000	5.350	6.750	7.650	4.700	5.300	8.150	5.800	5.150	4.250	13.650	9.400
Feriecentre	8.000	7.700	8.700	-	14.600	-	11.300	-	6.700	5.200	-	-
Camping	6.200	6.300	6.200	-	6.350	-	17.450	-	4.900	5.050	-	-
Vandrerhjem	3.900	4.600	3.450	3.750	3.400	3.300	4.600	3.300	3.650	3.350	3.700	3.800
Lejet feriehus	10.900	7.500	13.000	-	9.150	-	14.350	15.100	6.900	13.500	-	-
Lystbåde	5.650	5.950	5.600	-	7.050	-	9.350	-	4.500	5.300	-	-

Appendiks 10. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele)

Udlandet i alt

	I alt	Hotel - ferie	Hotel - forretning	Ferie- centre	Camping	Vandrer- hjem	Lejet feriehus	Lystbåde	Lejet helårsbolig	Festival	Krydstogt	Eget feriehus	Lånt feriehus	Familie/ venner	Endagsturister - ferie	Endagsturister - forretning
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Turismeprodukter	37	72	73	45	41	62	24	58	37	22	50	-	-	13	20	-
Overnatning	14	33	38	6	21	12	11	0	0	7	0	-	-	0	0	-
Restaurant	13	20	17	21	12	28	10	22	22	0	27	-	-	4	15	-
Lokaltransport	6	10	18	5	3	16	1	14	12	0	6	-	-	6	4	-
Rejse-service	1	5	0	8	1	1	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-
Kultur og forlystelser	2	3	0	6	4	4	2	2	3	15	17	-	-	3	2	-
Lystbådehavn	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	-	-	0	0	-
Detailhandel	37	21	13	44	50	26	44	29	26	65	28	-	-	32	64	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	17	6	4	24	19	9	20	23	7	37	7	-	-	13	45	-
Benzin og andet brændstof	5	2	2	9	18	2	7	1	3	20	0	-	-	3	3	-
Andet	14	13	7	11	13	14	16	6	16	7	22	-	-	16	17	-
Andre produkter	26	7	14	11	9	13	32	12	37	14	22	-	-	55	16	-

Danmark

	I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Turismeprodukter	52	70	100	32	27	45	25	48	30	51	51	18	26	25	45	100
Overnatning	10	42	37	4	9	11	11	0	0	8	0	0	0	0	0	0
Restaurant	14	18	21	21	12	19	10	20	20	10	30	10	18	11	24	4
Lokaltransport	18	5	15	1	0	10	1	11	7	1	6	3	1	5	0	88
Rejse-service	4	2	25	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Kultur og forlystelser	7	3	1	6	5	5	3	2	3	33	15	5	7	9	21	0
Lystbådehavn	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Detailhandel	34	24	0	57	61	39	43	36	31	25	30	65	60	58	38	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	15	5	0	31	34	11	25	24	8	8	8	37	31	19	6	0
Benzin og andet brændstof	12	9	0	12	11	15	10	2	13	13	0	10	16	25	30	0
Andet	8	10	0	15	16	13	8	9	10	4	22	18	14	14	3	0
Andre produkter	13	6	0	10	12	16	32	16	39	24	19	17	14	17	17	0

Appendiks 11. Officielle TSA-tabeller

TSA tabel 1. Indgående turismeforbrug (udlændinge)

(2020, mio. kr.)	Endags- turister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	2.681	17.186	19.867
A.1 Turismeprodukter	649	9.318	9.967
Overnatning	0	3.714	3.714
Restaurant	466	3.173	3.640
Transport	129	1.577	1.706
Rejseservice	0	223	223
Kultur og forlystelser	54	572	625
Lystbådehavne	0	59	59
A.2 Turismeforbundne produkter	2.032	7.868	9.900
Føde- og drikkevarer samt tobak	1.427	3.246	4.673
Benzin og andet brændstof	81	1.271	1.351
Andet	525	3.351	3.876
B. Ikke-turismespecifikke produkter	493	6.641	7.134
I alt	3.174	23.827	27.001

TSA tabel 2. Indenlandsk turismeforbrug (danskere)

(2020, mio. kr.)	Endags- turister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	25.634	40.867	66.500
A.1 Turismeprodukter	19.750	20.348	40.098
Overnatning	0	7.534	7.534
Restaurant	4.130	6.951	11.081
Transport	11.426	2.071	13.497
Rejseservice	1.001	1.797	2.798
Kultur og forlystelser	3.194	1.899	5.093
Lystbådehavne	0	96	96
A.2 Turismeforbundne produkter	5.884	20.519	26.403
Føde- og drikkevarer samt tobak	900	10.230	11.129
Benzin og andet brændstof	4.517	4.790	9.307
Andet	467	5.499	5.967
B. Ikke-turismespecifikke produkter	2.576	7.658	10.234
I alt	28.210	48.525	76.734

TSA-tabel 3. Udgående turismeforbrug

(2020, mio. kr.)	Endags-turister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	-	-	-
A.1 Turismeprodukter	-	-	-
Overnatning	-	-	-
Restaurant	-	-	-
Transport	-	-	-
Rejseservice	-	-	-
Kultur og forlystelser	-	-	-
A.2 Turismeforbundne produkter	-	-	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	-	-	-
Benzin og andet brændstof	-	-	-
Andet	-	-	-
B. Ikke-turismespecifikke produkter	-	-	-
I alt	-	-	36.081

Kilde: Danmarks Statistik, betalingsbalancens rejsepost, www.statistikbanken.dk/UHTY.

TSA tabel 4. Intern turisme (dansk + udenlandsk turismeforbrug i Danmark)

(2020, mio. kr.)	Indgående turismeforbrug (tabel 1)	Indenlandsk turismeforbrug (tabel 2)	Intern turisme (tabel1+2)
A. Turismespecifikke produkter	19.867	66.500	86.367
A.1 Turismeprodukter	9.967	40.098	50.064
Overnatning	3.714	7.534	11.248
Restaurant	3.640	11.081	14.721
Transport	1.706	13.497	15.202
Rejseservice	223	2.798	3.021
Kultur og forlystelser	625	5.093	5.718
Lystbådehavne	59	96	155
A.2 Turismeforbundne produkter	9.900	26.403	36.303
Føde- og drikkevarer samt tobak	4.673	11.129	15.802
Benzin og andet brændstof	1.351	9.307	10.658
Andet	3.876	5.967	9.843
B. Ikke-turismespecifikke produkter	7.134	10.234	17.368
I alt	27.001	76.734	103.735

TSA tabel 5. Produktion i turismespecifikke brancher

(2020, mio. kr.)	Turisme- specifikke brancher	Turisme- forbundne brancher	Andre brancher	Total indenlandsk produktion (i basispriser)
A. Turismespecifikke produkter	145.197	1.263.496	86.627	1.495.320
A.1 Turismekarakteristiske produkter	144.125	0	61.643	205.768
Overnatning ¹⁾	11.578	0	2.307	13.885
Restaurant	42.151	0	0	42.151
Transport	49.206	0	59.336	108.541
Rejse-service	6.442	0	0	6.442
Kultur og forlystelser	34.449	0	0	34.449
Lystbådehavne	300	0	0	300
A.2 Turismeforbundne produkter	1.072	1.263.496	24.985	1.289.552
Føde- og drikkevarer samt tobak	0	164.989	207	165.196
Benzin og andet brændstof	0	40.628	0	40.628
Andet	1.072	1.057.880	24.778	1.083.729
B. Ikke-turismespecifikke produkter	227.655	16.585	2.283.598	2.527.839
I alt	372.852	1.280.082	2.370.226	4.023.159
- Forbrug i produktion	269.463	682.463	1.043.965	1.995.892
Bruttoværditilvæksten i basispriser	103.389	597.618	1.326.260	2.027.268

Noter: 1 Andre branchers produktion kan tilskrives udlejning af sommerhuse, der produceres af branchen 'Ejendomsmægler, bolig og husleje'. 2 Andre branchers produktion af lokaltransport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen 'Erhvervsservice'.

TSA tabel 6. Udbud og efterspørgsel

	Turisme- specifikke brancher	Turisme- forbundne brancher	Andre brancher	Total indenlandsk produktion (i basispriser)	Import	Skatter og subsider	Total indenlandsk udbud (i markedspriser)	Internt turisme- forbrug (tabel 4)	Turisme- andel af udbuddet
(2020 mio. kr.)									
A. Turismespecifikke produkter	145.197	1.263.496	86.627	1.495.320	752.707	530.524	2.778.552	86.367	3,1%
A.1 Turismekarakteristiske produkter	144.125	0	61.643	205.768	37.929	13.296	256.993	50.064	19,5%
Overnatning	11.578	0	2.307	13.885	49	2.362	16.297	11.248	69,0%
Restaurant	42.151	0	0	42.151	0	10.231	52.382	14.721	28,1%
Transport	49.206	0	59.336	108.541	33.387	-5.085	136.844	15.202	11,1%
Rejseservice	6.442	0	0	6.442	0	24	6.466	3.021	46,7%
Kultur og forlystelser	34.449	0	0	34.449	4.493	5.679	44.621	5.718	12,8%
Lystbådehavne	300	0	0	300	0	84	384	155	40,3%
A.2 Turismeforbundne produkter	1.072	1.263.496	24.985	1.289.552	714.778	517.228	2.521.558	36.303	1,4%
Føde- og drikkevarer samt tobak	0	164.989	207	165.196	84.520	44.283	293.999	15.802	5,4%
Benzin og andet brændstof	0	40.628	0	40.628	60.026	25.893	126.547	10.658	8,4%
Andet	1.072	1.057.880	24.778	1.083.729	570.232	447.052	2.101.012	9.843	0,5%
B. Ikke-turismespecifikke produkter	227.655	16.585	2.283.598	2.527.839	388.031	130.117	3.045.987	17.368	0,6%
I alt	372.852	1.280.082	2.370.226	4.023.159	1.140.738	660.641	5.824.538	103.735	1,8%
- Forbrug i produktion	269.463	682.463	1.043.965	1.995.892					
Bruttoværditilvæksten i basispriser	103.389	597.618	1.326.260	2.027.268					

Noter: ¹Andre branchers produktion af overnatning kan tilskrives udlejning af sommerhuse, der produceres af branchen "Udlejning af ejendomme". ²Andre branchers produktion af transport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen "Erhvervsservice" samt anden transport produceret af brancherne "Vognmænd og rørtransport" og "Hjælpevirksomhed til transport".

TSA-tabel 7. Beskæftigelsen i turismespecifikke brancher, 2020

	Beskæftige (RAS)			Årsværk (NR)				
	Mænd	Kvinder	I alt	Lønmodtagere	Selvstændige	Mænd	Kvinder	I alt Begge køn
Hoteller mm.	9.207	12.472	21.679	17.771	716	7.852	10.636	18.487
Restauranter	49.198	51.006	100.204	107.529	6.350	55.912	57.967	113.879
Transport	37.184	9.842	47.026	50.891	2.649	42.335	11.205	53.540
<i>Heraf:</i>								
Regional- og fjerntog	4.390	1.485	5.875	6.046	-	4.518	1.528	6.046
S-tog, bus og taxi	21.343	4.139	25.482	20.645	2.600	19.469	3.776	23.244
Skibsfart	8.732	2.829	11.561	19.738	35	14.935	4.839	19.773
Luftfart	2.719	1.389	4.108	4.463	14	2.963	1.514	4.477
Rejse-service	2.191	3.342	5.533	5.275	237	2.182	3.329	5.511
Kultur, forlystelser og sport	29.684	30.715	60.399	56.654	5.148	30.373	31.428	61.802
I alt	127.464	107.377	234.841	238.121	15.099	137.439	115.780	253.220

Noter: Kønsfordelingen i årsværksstatistikken er baseret på RAS-statistikken (ultimo november).

Tallene for skibsfart indeholder også godstransport og ikke kun passagertransport.

Kilde: Foreløbige tal fra LINE-modellen.

TSA-tabel 8. Turismespecifikke faste bruttoinvesteringer pr. aktiv og branche 2019, mio. kr.

Branche	I alt	Byg- ninger	Øvrige anlæg	Transport- midler	ICT-udstyr, maskiner og inventar	Intellektuelle rettigheder
Hoteller og restauranter	2.668	711	5	81	1.568	303
Rejsebureauer	243	0	0	2	44	197
Kunst, kultur og spil	5.329	309	1	11	399	4.609
Sport, forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	2.299	1.006	425	73	664	131
Turisme	10.539	2.026	431	167	2.675	4.646
Dansk økonomi i alt	490.867	189.918	48.053	48.057	76.616	28

Kilde: Danmarks Statistik, NABK69.

TSA-tabel 9 (offentlige forbrug på turismen)

Opdateres efterår 2022.

TSA tabel 10A. Ankomster og overnatninger

(2020, 1.000)	Udenlandske turister i Danmark			Danske turister i Danmark			Danske turister i udlandet		
	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags-rejsende	I alt
Ankomster	5.935	9.660	15.594	19.341	50.324	69.666	4.230	n/a	n/a
Overnatninger	31.464	-	31.464	89.266	-	89.266	35.529	-	35.529

Kilder: Indgående og indenlandsk: Danmarks Statistik, Institut for Grænseregionsforskning og DTU (se evt. appendiks 12).
Udgående: Danmarks Statistiks 'Ferie og Forretningsrejser'.

**TSA tabel 10B.
transportform**

Transportform (2020, 1.000)	Ankom-ster	Overnatninger
Fly	1.013	3.377
Søveje	641	4.011
Færge	567	3.630
Krydstogt	1	1
Lystbåd	73	380
Landtransport	1.418	10.617
Bil	1.053	8.909
Bil m. campingvogn/autocamper	174	1.108
Tog	159	483
Bus	27	103
Cykel og motorcykel	4	14
Andet	17	55
I alt	3.089	18.061

Noter: Dækker turister, der overnatter på hotel, feriecenter, campingplads, vandrerhjem, i feriecenter eller lejet feriehus, eller kommer hertil via lystbåd eller krydstogt.

Færgetransport indeholder også en del, der kommer i bil, autocamper mm.

Kilder: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2017 og Danmarks

**TSA tabel 10C.
Kapacitet på overnatningssteder efter type**

(Kapacitet 2020)	Hoteller o. l.	Campingpladser	Feriecentre	Vandrerhjem
Overnatningsstatistik¹				
Antal overnatningssteder	607	409	83	121
Kapacitet (værelser/enheder)	53.261	90.685	7.997	4.652
Kapacitet (senge/pladser)	108.064	272.055	41.678	17.878
Kapacitetsudnyttelse (værelser)	30		29	
Kapacitetsudnyttelse (senge)	23	14	20	
Små overnatningssteder²				
Antal overnatningssteder	394	56		
Kapacitet (værelser/enheder)	4.231	2.486		
Kapacitet (senge/pladser)	8.906	7.458		
Kapacitetsudnyttelse (værelser)				
Kapacitetsudnyttelse (senge)				

¹Max. kapacitet for hoteller og feriecentre med min. 40 senge og campingpladser med min. 75 enheder.

Hver campingenhed har en kapacitet på 3 sovepladser.

²Hoteller o.l. med 10-39 senge og campingpladser med 10-74 campingenheder.

Kilder: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/HOTEL6 og CAMP3 samt 'Overnatninger på mindre hoteller og campingpladser 2020'.

TSA tabel 10D. Antal arbejdssteder 2020

Branche	Antal
<i>Overnatning</i>	
551010 Hoteller	786
551020 Konferencecentre og kursusjendomme	133
552000 Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold (inkl. vandrerhjem og feriecentre)	348
Vandrerhjem* (40+ senge eller Danhostel-medlemmer)	117
Feriecentre* (40+ senge)	83
553000 Campingpladser	392
559000 Andre overnatningsfaciliteter	29
683120 Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.	227
<i>Restaurant</i>	
561010 Restauranter	5.899
561020 Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.	3.647
562100 Event catering	978
562900 Anden restaurationsvirksomhed	1.358
563000 Cafeér, værtshuse, diskoteker mv.	2.395
<i>Transport</i>	
491000 Passagertransport med regional- eller fjern tog	111
493110 Rutebuskørsel, by- og nærtrafik	197
493120 S-togstrafik, metro og andre nærbaner	8
493200 Taxikørsel	2.827
493920 Turistkørsel og anden landpassagertransport	373
501000 Sø- og kysttransport af passagerer	102
503000 Transport af passagerer ad indre vandveje	11
511010 Ruteflyvning	49
511020 Charter- og taxifyvning	41
522130 Drift af betalingsveje, -broer og -tunneler	10
771100 Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer	264
<i>Rejse-service</i>	
791100 Rejsebureauer	209
791200 Rejsearrangører	215
799000 Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed	131
<i>Kultur og forlystelser</i>	
910200 Museer	346
910300 Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner	20
910400 Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater	54
931100 Drift af sportsanlæg	839
931900 Andre sportsaktiviteter	686
932100 Forlystelsesparker o.l.	146
932910 Lystbådehavne	87
932990 Andre forlystelser og fritidsaktiviteter	234

Kilder: Danmarks Statistik, ERHVI, HOTEL6 og CAMP3.

Appendiks 12. Kilder til overnatninger

Overnatning	Komplet Geografi	Dækning	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmark Statistik*	2020	Lille
Feriecenter	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2020	Lille
Camping	Kommuner	Totaltælling min. 75 enheder	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik*	2020	Lille
Vandrerrhjem	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge og Danhostel-medlemmer	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2020	Lille
Lystbådehavn (betalte)	Kommuner	Totaltælling (frivillig)	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2020	Lille
Lejet feriehus gennem udlejningsbureau	Kommuner	Totaltælling min. 25 disponible huse	Feriehusstatistikken	Danmarks Statistik*	2020	Lille
Krydstogt	Kommuner	Totaltælling	Havneanløbslister	Cruise Copenhagen Network/WOCO	2020	Lille
Lejet helårsbolig	Kommuner	Airbnb, Booking, Expedia, Tripadvisor	Udlejningsstatistik, korrigeret for feriehusudlejning	Eurostat, bedømmelser til kommunefordeling, BBR	2020	Medium
Eget feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark/2020-estimat	Danmarks Statistik	2005	Medium
Lånt feriehus	Amter	Stikprøve	Sommerhusundersøgelsen/2020-estimat	Danmarks Statistik	2014	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Totaltælling	Indsamling	VisitDenmark	2020	Lille
Udenlandske endagsferierejsende	National	Stikprøve	Undersøgelse/2020-estimat	Institut for Grænseregionsforskning	2003	Stor
Danske endagsferierejsende	Kommuner	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2020	Medium
Dansk endagsforretningsrejsende	Kommuner	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2020	Medium
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Kommuner	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende/2020-estimat	Danmarks Statistik	2018	Medium
Danskeres ophold v. familie og venner	Amter	Stikprøve	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Medium

Noter: VisitDenmark opregner for små enheder.

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Appendiks 13. Kilder til døgnforbrug

Overnatningsform	Komplet Geografi	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Feriecenter	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Camping	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Vandrerhjem	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Lystbådehavn (betalte)	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Lejet feriehus gennem udlejningsbureau	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Lille
Krydstogt	Krydstogts-kommuner	CCN's passager survey og VisitDenmarks beregninger	CNN/WOCO	2016	Medium
Lejet helårsbolig	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2017	Medium
Eget feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Lånt feriehus	Amter	Turistundersøgelsen	Danmarks Statistik	2014	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Indsamling	VisitDenmark	2002	Medium
Udenlandske endagsferierejsende	National	Undersøgelse	Institut for Grænseforskning	2003	Stor
Danske endagsferierejsende	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Beregnet fra udbudssiden	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	National	Ferie- og forretningsrejsende, Forbrugsundersøgelsen	Danmarks Statistik	2018	Medium
Danskeres ophold hos familie og venner	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium

Noter: Opregnet til 2020-priser.

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Appendiks 14. Turismebrancher og -produktafgrænsninger

14.1.1. Turismeerhverv (turismespecifikke brancher i dansk TSA)

NACE (rev. 2)	DB07	Turismeerhverv
Overnatningssteder		
55.10	55.10.10	Hoteller
55.10	55.10.20	Konferencecentre og kursusjendomme
55.20	55.20.00	Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold
55.30	55.30.00	Campingpladser
55.90	55.90.00	Andre overnatningsfaciliteter
68.31	68.31.20	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restauranter m.v.		
56.10	56.10.10	Restauranter
56.10	56.10.20	Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.
56.21	56.21.00	Event catering
56.29	56.29.00	Anden restaurationsvirksomhed
56.30	56.30.00	Caféer, værtshuse, diskoteker mv.
Transportvirksomheder		
49.10	49.10.00	Passagertransport med regional- eller fjerntog
49.31	49.31.10	Rutebuskørsel, by - og nærtrafik
49.31	49.31.20	S-togstrafik, metro og andre nærbaner
49.32	49.32.00	Taxikørsel
49.39	49.39.20	Turistkørsel og anden landpassagertransport
50.10	50.10.00	Sø - og kysttransport af passagerer
50.30	50.30.00	Transport af passagerer ad indre vandveje
51.10	51.10.10	Ruteflyvning
51.10	51.10.20	Charter- og taxifyvning
52.21	52.21.30	Drift af betalingsveje, - broer og tunneller*
77.11	77.11.00	Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer**
Rejsservice		
79.11	79.11.00	Rejsebureauer
79.12	79.12.00	Rejsearrangører
79.90	79.90.00	Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed
Kultur, forlystelser og sport		
90.01	90.01.10	Teater- og koncertvirksomhed
91.01	91.01.10	Biblioteker
91.02	91.02.00	Museer
91.03	91.03.00	Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner
91.04	91.04.00	Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater
93.11	93.11.00	Drift af sportsanlæg
93.19	93.19.00	Andre sportsaktiviteter
93.21	93.21.00	Forlystelsesparker o.l.
93.29	93.29.10	Lystbådehavne ***
93.29	93.29.90	Andre forlystelser og fritidsaktiviteter

14.1.2. Detailhandel og turismerelevante erhverv (aggregerede branchegrupper) (turismeforbundne brancher i dansk TSA)

NACE (rev. 2)	DB07	Turismeerhverv
10.11-10.92		Fremstilling af fødevarer
11.01-11.07		Fremstilling af drikkevarer
12.00	12.00.00	Fremstilling af tobaksprodukter
19.20	19.20.00	Fremstilling af raffinerede mineralolieprodukter
13.10-33.20		Fremstillingsindustrien af diverse varer
46.11-46.90		Engroshandel
47.11-47.99		Detailhandel
82.30	82.30.00	Organisering af kongresser, messer og udstillinger****

Anm: NACE: Nomenclature of activity of European Communities. DB07: Dansk Branchekode 2007

*Under "hjelpevirksomhed i forbindelse med transport".

**Under "udlejning og leasing".

***Lystbådehavne var tidligere placeret i "Rejseservice".

****Denne branche indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien.

Reference: Danmarks Statistik, Dansk Branchekode 2007 - Kompendium.

14.2.1. Turismeprodukter (turismekarakteristiske produkter i dansk TSA)

Kode i NRNR	Turismeprodukter
Overnatning:	
T551010	Hoteller
T551020	Konferencecentre, kursusjendom
T552000	Ferieboliger og lign.
T553000	Campingpladser
T559000	Andre overnatningsfaciliteter
T683120	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restaurant:	
T561000	Restauranter, pizzeriaer mv.
T562100	Event catering
T562900	Kantiner, anden restaurantvirksomheder
T563000	Caféer, værtshuse, diskoteker
Transport:	
T491000	Jernbaner, passagertransport
T493110	Rutebuskørsel, by og nærtrafik
T493120	Bus, S-togstrafik, metro, nærbaner
T493920	Turistkørsel, landpassage transport
T501000	Sø - og kysttransport af passagerer
T503040	Transport ad indre vandveje
T511010	Ruteflyvning
T511020	Charter- og taxifyvning
T522130	Betalingsvej, - bro og - tunneller
T771100	Personbiludlejning
Rejse-service:	
T791100	Rejsebureauer
T791200	Rejsearrangører
T799000	Turistbureauer, mv.
Kultur, forlystelser og sport:	
T900110	Teater- og koncertvirksomhed
T910110	Biblioteker
Q910200	Museer, offentlige ikke-markeds-mæssige
S910200	Museer, offentlige salgsindtægter
T910200	Museer, markeds-mæssige
T910400	Botaniske og zoologiske haver
T931100	Idrætsanlæg, markeds-mæssige
T931900	Andre sportsaktiviteter
K930020	Drift af egne forlystelser mv.
Q932100	Forlystelsesparker, offentlige ikke-markeds-mæssige
S932100	Forlystelsesparker, offentlige salgsindtægter
T932100	Forlystelsesparker o.l.
T932910	Lystbådehavne

14.2.2. Turismeprodukter (turismeforbundne produkter i dansk TSA)

Detailhandel mm. (aggregerede produkter)

100010-100050	Fødevareindustrien
110000-120000	Drikkevare- og tobaksindustrien
190000	Benzin og andre brændselsprodukter
130000-330000	Fremstillingsindustrien
T460000-T470000	Detail- og engroshandelsavance
T823000-VAK82meet	Kongres- og messeudstilling*

Bemærkninger:

*Dette produkt indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien

Det skal i øvrigt bemærkes, at ikke alle turismeprodukter bliver produceret i turismebrancherne. Når turismeprodukterne i LINE-modellen bliver aggregeret, bliver f.eks. *produktet* "Udlejning af sommerhuse" produceret af *branchen* "Ejendomsmægler, bolig og husleje", der pga. størrelsen af den ikke-turismerelaterede del af branchen er placeret i "Andre brancher" i tabellerne i rapporten. Tilsvarende indgår *produktet* "biludleje" (lokal transport) nu i *branchen* "Erhvervsservice", der ligeledes er placeret i "Andre brancher".

Appendiks 15. Turismens direkte værditilvækst ift. branchers værditilvækst

Tabellen sammenligner den direkte turismeskabte værditilvækst med værditilvæksten i en række erhverv. Sammenligningen er vist for at give et fingerpeg om turismens relative størrelse. Man skal dog være opmærksom på, at sammenligning af den turismeskabte værditilvækst med forskellige branchers værditilvækst ikke er reel, idet turisme ikke er et selvstændigt erhverv, men går på tværs. Derudover er turismens placering på listen afhængig af, hvor detaljeret brancherne grupperes.

Turismens værditilvækst sammenlignet med andre branchegrupper fordelt på nationalregnskabet's 36-gruppering 2020

	Værditilvækst		Andel	
	2019 mia. kr.	2020	2019 pct.	2020
I alt	2.012	2.019	100,0	100,0
Turisme	50,2	31,5	2,5	1,6
Handel	258,6	277,3	12,8	13,7
Boliger	160,0	163,5	7,9	8,1
Undervisning	121,6	122,7	6,0	6,1
Bygge og anlæg	109,9	110,8	5,4	5,5
Transport	108,0	110,7	5,4	5,5
Finansiering og forsikring	110,6	108,8	5,5	5,4
Sociale institutioner	104,6	107,1	5,2	5,3
Sundhedsvæsen	100,7	105,9	5,0	5,2
Offentlig administration, forsvar og politi	97,1	100,0	4,8	5,0
Medicinalindustri	85,5	90,6	4,2	4,5
Rådgivning mv.	85,3	86,7	4,2	4,3
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	56,7	61,1	2,8	3,0
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	62,2	57,1	3,1	2,8
It- og informationstjenester	48,1	52,1	2,4	2,6
Maskinindustri	54,2	47,7	2,7	2,4
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	31,9	32,1	1,6	1,6
Landbrug, skovbrug og fiskeri	29,3	31,6	1,4	1,6
Andre serviceydelser	29,5	30,0	1,5	1,5
Forlag, tv og radio	27,9	27,2	1,4	1,3
Forskning og udvikling	25,2	26,9	1,2	1,3
Møbel- og anden industri mv.	25,8	26,7	1,3	1,3
Metalindustri	23,2	22,7	1,1	1,1
Kemisk industri	21,2	21,8	1,1	1,1
Hoteller og restauranter	33,4	21,5	1,7	1,1
Energiforsyning	24,2	21,2	1,2	1,1
Telekommunikation	20,4	21,1	1,0	1,0
Plast-, glas- og betonindustri	19,7	20,5	1,0	1,0
Kultur og fritid	29,2	19,2	1,4	0,9
Reklame og øvrige erhvervsservice	19,8	18,8	1,0	0,9
Elektronikindustri	19,4	17,6	1,0	0,9
Vandforsyning og renovation	15,7	16,1	0,8	0,8
Træ- og papirindustri, trykkerier	10,6	10,7	0,5	0,5
Råstofindvinding	19,0	10,1	0,9	0,5
Fremst. af elektrisk udstyr	8,1	7,9	0,4	0,4
Private husholdninger med ansat medhjælp	4,8	4,8	0,2	0,2

Transportmiddelindustri	4,4	4,0	0,2	0,2
Tekstil- og læderindustri	3,5	3,4	0,2	0,2
Olieraffinaderier mv.	2,3	0,8	0,1	0,0

Kilde: Danmarks Statistiks nationalregnskab, NABK36, og VisitDenmarks egne beregninger.

Referencer

- Danmarks Statistik (2020): [Betalingsbalancens løbende poster](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2020): [Branchefordelt nationalregnskab](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2021): [Ferie og forretningsrejser 2020](#). NYT 2021:1.
- Danmarks Statistik (2022): [Firmaernes køb og salg](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2020): [Overnatninger og rejser](#). Statistikbank.
- Danmarks Statistik (2021): [Overnatninger på mindre hoteller og campingpladser 2020](#). NYT 2021:1.
- Danmarks Statistik (2015): [Sommerhusundersøgelsen 2014](#). Statistisk Efterretning 2015:1.
- Epinion (2019): Feriehusanalyse 2018 – undersøgelse & analyse af danske feriehusere
- Epinion (2021): Sommerhusanalyse 2021 – opfølgende undersøgelse blandt danske sommerhusejere
- Eurostat, OECD, UNWTO og UN (2008): [Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework](#).
- Eurostat (2021): [Short-stay accommodation booked via collaborative economy platforms](#).
- Fonnesbech-Sandberg, Martin og Krag, Jeppe (2021): [Turismens økonomiske betydning i Danmark 2019](#). VisitDenmark.
- Jensen, Camilla og Zhang, Jie (2016): [En introduktion til multiplikatorer indenfor området turisme og dansk praksis på området](#). Notat fra Center for Regional- og Turismeforskning. Bornholm.
- Madsen, Bjarne og Zhang, Jie (2010): [Towards a new framework for accounting and modelling the regional and local impacts of Tourism. Economic Systems Research](#), 22(4), 313-340.
- Rich, Robin (2018): [Mødeturismens økonomiske betydning i Danmark 2017](#). VisitDenmark.
- UN (2008): [International Recommendations for Tourism Statistics 2008](#).
- Wonderful Copenhagen Cruise Network (2017): Copenhagen Cruise Network Passenger Survey 2016.
- Zhang, Jie (2005, 2019): [Documentation on Regional Tourism Satellite Accounts in Denmark](#). AKF, CRT.
- Zhang, Jie, Madsen, Bjarne og Jensen-Butler, C. (2007): [The Regional impact of Tourism – the Case of Denmark](#), Regional Studies, 41 (6), 839-853.
- Zhang, Jie og Hedetoft, Anders. (2011): Tourism Satellite Accounts and Tourist Consumption Patterns in Denmark, Økonomi og Politik, 84 (4), 25-39.
- Zhang, Jie og Lindahl, Jonathan (2021): Ændringer i SAM-K/LINE og RTSA. CRT.